

Glasnik MIRA

Godište X. • broj 2 • Međugorje • veljača 2015. • cijena 2,5 KM / 10 kn

*Neka vam
nada u bolje
sutra uvijek
bude u srcu!*

Draga djeco!

I danas vas pozivam, živite u molitvi svoj poziv. Sada kao nikad prije Sotona želi svojim zaraznim vjetrom mržnje i nemira ugušiti čovjeka i njegovu dušu. U mnogim srcima nema radosti jer nema Boga ni molitve. Mržnja i rat rastu iz dana u dan. Pozivam vas, dječice, počnite iznova sa zanosom hod svetosti i ljubavi, jer ja sam radi toga došla među vas. Budimo zajedno ljubav i praštanje za sve one koji znaju i hoće ljubiti samo ljudskom ljubavlju, a ne onom neizmjernom Božjom ljubavlju na koju vas Bog poziva. Dječice, neka vam nada u bolje sutra bude uvijek u srcu. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. siječnja 2015.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Kršćani u današnjem svijetu
fra Ivan Dugandžić

25. Mladifest – Biblija
Isusov pogled
fra Ante Vučković

Odjeci u svijetu
**U školi praštanja i ljubavi –
Molitveno okupljanje za mir u
bečkoj katedrali**
Oase des Friedens, Beč

Odjeci u svijetu
**Ovdje se doista možemo
osloniti na poznati
sensus fidelium**
Mons. Marian Eleganti

In memoriam
**Bitno je koliko daješ svojoj
zemlji**
prof. Marko Vasilj

U svijetu, ali ne od svijeta
**Zdravo, bolesno, poremećeno
ili što?**
Lidija Paris

Godina posvećenoga života

Slovo o redovništvu u Crkvi

Franjevački sam habit obukao u vremenu kad se održavao Drugi vatikanski sabor, dok je na ovim ozemljima vladao olovni komunizam koji je gušio svaki oblik slobode, poglavito slobode izražavanja i tiska

fra Tomislav Pervan

Bili smo zakinuti za informacije, knjige, časopise, katoličke novine; informacije smo primali na kapaljku slušajući strane radijske postaje, ponajprije vatikanski radio. Franjevački je red onodobno brojio oko 30 tisuća članova.

Sabor je, može se reći bez uvijanja, epohalno djelo Duha Svetoga u Crkvi. Sazvao ga je, danas sveti, Ivan XXIII. Znakovit je nadnevak objave saziva Sabora. Bijaše to na blagdan obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 1959. Kao da je Papa htio tim nadnevkom poručiti Crkvi da mora slijediti Pavlov primjer, primjer te jedinstvene pojave u povijesti kršćanstva, osobe koja je pronijela Kristovo ime i kršćanstvo Rimskim Carstvom. Obraćenje, obrat i zaokret. On je najzaslužnija osoba za širenje poruke o Isusu Kristu, životni mu sadržaj bijaše Isus Krist. *Živim, ali ne više ja, u meni živi Krist. S Kristom sam raspet.* Tako Pavao zbori svojim kolegama je navijestio Isusa Krista (usp. Gal 2, 19). A ako čovjek živi s Isusom Kristom, onda je u nepomirljivu odnosu sa „svijetom“ u kome vladaju *požuda tijela, požuda očiju i oholost života* (usp. 1 Iv 2, 16), čemu su protulijek evanđeoski savjeti ili redovnički zavjeti čistoće, siromaštva i poslušnosti.

Pripreme za Sabor trajale su tri godine. Svečano je otvoren 11. listopada 1962., kad se onodobno slavio blagdan materinstva Blažene Djevice Marije. Bijaše to spomen na Efeski sabor iz god. 431., kada je Marija proglašena Bogorodicom. Tim je nadnevkom Papa htio

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Lidija Paris, v. d. | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih zemalja EU u €:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEFIM05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

▶ posvijestiti cijeloj Crkvi ulogu Majke Božje. S jedne strane Pavao, s druge Marija, i onda tri godine naporna rada da bi Sabor završio (koje li simbolike!) na blagdan Bezgrješne, 8. prosinca 1965. Znakoviti su to nadnevcu koje moramo imati u zreniku kada govorimo o Saboru. Krilatica sabora bijaše: *Ad fontes – Natrag na izvore*. Na vlastite kršćanske biotope, prema Isusu Kristu, evanđelju, na početke Crkve, kad još bijaše sve u nukleusu, zamatku, čisto, nepatvoreno, neiskrivljeno. Sabor je ostavio Crkvi golemu baštinu za konkretnu obnovu, evangelizaciju i svjedočenje Isusa Krista u suvremenu svijetu. Spisi koje je Sabor iznjedrio bremeniti su teološka promišljanja o Božjoj riječi, o Crkvi, o njezinoj biti i naravi, ustroju, poslanju, zatim o odnosu Crkve prema svijetu, drugim religijama itd. Koncilski se spisi bave životom i poslanjem Crkve: Tko je ona i što je u svijetu u Božjem planu spasenja? Od koga potječe, iz čega živi, čime se hrani, kako raste, napreduje? Koji je njezin konačni cilj?

Crkva je *narod Božji* koji hodi ovim svijetom prema konačnu ispunjenju. U taj *narod Božji* spadaju svi koji su kršteni, od Pape do vjernika laika. Šesto poglavlje Konstitucije o Crkvi govori o redovništvu, nakon poglavlja „O općem pozivu na svetost u Crkvi“. Svi su u Crkvi, tako nalaže Sabor, pozvani na svetost, na život iz zbiljnosti vlastita krštenja, obnavljajući u svome svagdanu osobni krsni zavjet pred Gospodinom. Svetost bijaše nalog Izraelcima već u Starom zavjetu. *Sveti budite, jer svet sam ja, Gospodin Bog vaš* (Lev 19, 2). Isus je govorio da *budemo savršeni, sveti kao što je naš Otac nebeski* (usp. Mt 5, 48). Pavao na toliko mjesta u svojim spisima poziva na svetost, a Poslanica Hebrejima (12, 14) jasno veli da je bez svetosti, bez posvećenja, nemoguće vidjeti Gospodina. O svetosti se danas malo govori, a zapravo je to preduvjet da bi se čovjek zvao kršćaninom. Nije svetost samo za one koji žive „posvećeni život“, nego je to temelj svakog kršćanskoga života. Sakramenti su u Crkvi sredstva

posvećenja, a život koji se njima i molitvom hrani put je do svetosti.

Nakon svršetka Sabora uslijedila je lavina komentara koncilskih spisa i pokušaja njihove primjene u praksi. *Duh Sabora* bijaše sveprisutan. Sabor je htio približiti Crkvu suvremenu svijetu, otvoriti je svijetu. Na žalost, to otvaranje svijetu bijaše nerijetko provala duha svijeta u Crkvu, u njezin život. Prilagodba suvremenu svijetu u Crkvi često se krivo shvaćala kao prilagodba duhu ovoga svijeta. O tome nema spomena u dokumentima. Kršćansko poslanje u svijetu nije dodvoravanje svijetu, mjerilima i kriterijima svijeta. Svijet ima svoja mjerila, Isus Krist svoja, i ona su u sebi nepomirljiva, dijametralno oprečna. Pavao jasno poručuje: *Ne suobličujte se ovomu svijetu!* (Rim 12, 2)

Znao je to dobro sveti Pavao. Nikada nije pokušao prilagoditi se ušima svojih slušatelja, ići im „niz dlaku“, pogodovati njihovim prohtjevima. Isus Krist je izazov, kršćanstvo je od početka veliki izazov svijetu i duhu

svijeta. To su dva oprečna i različita svijeta. O tome govori Novi zavjet koji na svakoj stranici zorno ističe da je Isus Krist *krisis*, kriza ovoga svijeta. On je „sud“ i „sudište“, on sudi svijetu, on je sudac i presuditelj; samo je Krist *Put, Istina i Život!*

Čim se kršćanstvo pojavilo na svjetskoj pozornici, očitovale se kao *alternativa* u pravom i doslovnom smislu riječi. Raščlanimo li tu riječ, otkrit ćemo dvije latinske riječi: *alter* (ili *aliter*), što znači *drugi, drukčiji i natus*, što bi značilo *rođen*. Kršćani su, dakle, *alternativa*, oni imaju drugdje svoje izvorište i ishodište, svoj izvir, rođeni su ne samo tjelesnim putem, od oca i majke, nego, što je za njih bitno, *iz vode i Duha Svetoga*. To je ono što bi ih trebalo određivati (= definirati) i u blagdanu i u svagdanu; u svemu se očitovati kao *drugi i drukčiji* od svijeta koji ima svoja pravila, mjerila, kriterije. Trebalo bi uzeti u ruke *Poslanicu Diognetu*, kršćanski spis iz trećega stoljeća, te iz njega iščitati zorno oslikanu samosvijest kršćana u poganskom okružju. Kratko i jasno: *Što je duša u tijelu, to su kršćani u svijetu!*

Kao što je Izrael bio svjetlo jednobojstva u moru poganstva, tako su i kršćani u prvim stoljećima u poganskom okružju zanemarljiva veličina. Bijahu snažna i samosvjesna manjina dok ih je progonila državna vlast, dok su bili izvan zakona, kao „ateisti“ koji nisu priznavali službenu državnu religiju i njezina božanstva. Vrijeme je to progona i katakombi. Čini se da su kršćani morali duboko u zemlju, ukopavati se pod zemlju, u katakombe, kojima se danas divimo kao atrakciji, da bi na tim temeljima nastala velebna zgrada vjere, teologije, predložene i ozbiljene i u graditeljstvu, u liku velebnih zdanja, katedrala, bazilika, crkava koje paraju nebo pokazujući put i smjer našem životu.

Kad je kršćanstvo u 4. stoljeću steklo slobodu te postalo službenom religijom Carstva, postalo je privlačno i poželjno za mnoge koji su htjeli napredovati na društvenoj ljestvici. U prvim stoljećima kršćani su morali prolaziti katekumenat, inicijaciju prije krštenja. Mogli bismo reći, bili su temeljiti obraćenici koji su svjesno prihvaćali Isusa Krista i njegove zahtjeve. Sveti Ciprijan (+258.), obratio se na kršćanstvo u zreloj muževnoj dobi. Bio je priznati govornik i pravnik, živio razvratno, ali u procesu svoga obraćenja govori kako *se na njega izljevila milost, kako je upijao Duha Svetoga* koji ga je promijenio, i doskora nakon krštenja ređen je za svećenika i biskupa te svojim spisima utisnuo neizbrisiv biljeg svomu vremenu. Podnio je mučeništvo za Gospodina, za što ne bi bio kadar da nije imao snažno iskustvo Duha u svome životu.

Prilagodba suvremenu svijetu u Crkvi često se krivo shvaćala kao prilagodba duhu ovoga svijeta. O tome nema spomena u dokumentima. Kršćansko poslanje u svijetu nije dodvoravanje svijetu, mjerilima i kriterijima svijeta. Svijet ima svoja mjerila, Isus Krist svoja, i ona su u sebi nepomirljiva, dijametralno oprečna. Pavao jasno poručuje: *Ne suobličujte se ovomu svijetu!*

Kad je postalo „unosno“ biti kršćaninom, kršćanstvo se „omasovilo“, nestalo je katekumena, pojedinci su ulazili u Crkvu, krštavali se, a malo se ili ništa nije mijenjalo u životu. To se dade usporediti s našim „partijašima“ nakon pada komunizma. Dok bijaše unosno pojavljivati se u crkvama, na proslavama, dolazili su, a zapravo su bili i tijelom i duhom strano tijelo: neobraćeni, bez jasne svijesti o vjeri i bez osobne određenosti prema Isusu Kristu. Tako bijaše i u vremenu nakon Konstantina. Bijaše to izazov za cijelu Crkvu koji je tražio svoj odgovor, a on je došao u autentičnom kršćanskom životu redovnika monaha i pustinjaka.

Naime, pojedinci, potaknuti i vođeni Duhom Svetim i Božjom riječju, promatrajući rasulo i rastakanje kršćanskoga života i vjerskoga poklada, povlačili su se u samoću, u pustinju. Početci redovništva sežu u rano četvrto stoljeće, otac monaštva bijaše sv. Antun Pustinjač koji je doslovno shvatio Isusovu riječ da ostavi sve i krene za Isusom. Riječ što ju je Isus uputio onom bogatom mladiću njega je pogodila izravno u srce. Povukao se u pustinju i tu izučio pravo znanje: Isusa Krista, bilo presudan čimbenik koji je spasio kršćansko pravovjerje u 4. stoljeću kad se pojavilo zlokobno i pogubno Arijevo krivovjerje.

Redovništvo u to doba bijaše odgovor na krizu u kojoj se našla Crkva. Monasi, odnosno redovnici koji su živjeli u pustinji, imali su snažno iskustvo Duha. Veliki Atanazije bijaše učenik sv. Antuna Pustinjaka i njegovu zauzimanju na Nicejskom saboru imamo zahvaliti pravi nauk o Isusu Kristu Bogu i čovjeku. Upravo je to četvrto kršćansko stoljeće kratko velikim likovima koje je Crkva iznjedrila te su (p)ostali lučonoše vjere za potonje naraštaje: sv. Bazilije napisao je pravilo o redovništvu koje i danas vrijedi za istočne Crkve; Ivan Krizostom je zbog svoga pravovjerja i kritike carskoga dvora umro u progonstvu; sv. Jeronim živio je kao pustinjač u blizini Betlehema; sv. Ambrozije pa Augustin, koji se htio povući u pustinju, napisao je redovničko pravilo, ali su ga doslovce primorali da bude biskup pastir. Onodobno su pojedinci iz daleke Irske i britanskoga otočja hodočastili u egipatsku pustinju da bi „naučili“ izvorno znanje, spoznaju Isusa Krista. U snazi Duha bijahu potom misionari na europskom tlu te su dali neizbrisiv pečat europskoj kulturi i civilizaciji zajedno s redom sv. Benedikta, oca zapadnoga monaštva i redovništva. Bez njihova zauzimanja ne bismo imali kršćansku Europu, njezinu kulturu, civilizaciju, ono što danas zapravo nazivamo Europom.

Upravo na paradigmi *izazov odgovor* imamo pojavu prosojačkih redova u 13. stoljeću. Sv. Franjo bijaše odgovor na izazov onoga doba. Pojavio se u zenitu srednjega vijeka, kad je Crkva bila na vrhuncu svoje moći. To, međutim, ne bijaše ono što je Krist od nje tražio. Odgovor je došao u Franji iz Asiza. On i nije htio osnivati red, htio je da cijela Crkva bude prožeta Kristovim Duhom, da diše evanđeoski, živi prema riječi Gospodina Isusa. Nije htio da braća žive u opatijama ili samostanima, nego da budu misionari, evangelizatori, Kristova *laka konjica*. Doskora su franjevci preplavili Europu, a potkraj 13. stoljeća imamo ih već u Peking! Za vrijeme Lutherova raskola na sličan se način pojavio sv. Ignacije Lojolski sa svojom Družbom Isusovom. Bili su autentični i evanđeoski odgovor na izazov vremena i otpada. Reformacija i protestantizam nisu mogli uhvatiti korijena u Španjolskoj jer je ta zemlja u to doba iznjedrila velikane koji su utisnuli svoj neizbrisiv pečat Pirinejskom poluotoku: Tereziju iz Avile, Ivana iz Avile, Ivana od Križa, Petra Alkantsarskoga, Ignacija Lojolskoga, Franju Ksavera te mnoge druge mistike i svetce koji su svojim životom i spisima obnovili Španjolsku, zaustavili nadiranje protestantizma preko Pirineja.

Nastavak na 14. str. ▶

Kršćani u današnjem svijetu

Stanje današnjega svijeta pruža puno razloga za zabrinutost, o čemu ne raspravljaju samo političari i gospodarstvenici, nego i znanstvenici i predstavnici velikih svjetskih religija. I dok se jedni uglavnom ograničavaju na pitanja mogućnosti prehranjivanja naglo rastućeg broja svjetske populacije, drugi upozoravaju na dublje razloge nesigurnosti i ugroženosti budućnosti čovječanstva.

fra Ivan Dugandžić

S jednog znanstvenog skupa o toj temi u Americi poslana je poruka: „Nastave li se današnji trendovi, do 2050. godine naš će svijet postati neprepoznatljiv.“ (Jason Clay) A kao najveći problem Clay ističe nagao porast stanovništva na Zemlji i s time povezanu poteškoću proizvodnje potrebne hrane. Jesu li to doista glavni izvori svjetskih problema?

Žalosna slika svijeta

Gledano globalno, to treba uzeti zaozbiljno, ali to nisu najveći razlozi za zabrinutost. Visoko razvijena Europa nema problema s porastom stanovništva, a još manje s nestašicom hrane. Iako se u njoj rađa sve manje ljudi, a proizvodi sve više hrane, upravo je ta Europa zahvaćena dubokom krizom drukčije naravi, na što su upozorili i nedavni krvavi događaji u Parizu. Europa je, naime, već neko vrijeme izložena teroru dvostrukog fundamentalizma, koji upravo na njezinu tlu traži pozornicu za međusobni obračun. Proces sekularizacije, to jest programsko odvajanje od svega sakralnoga i crkvenoga, odavno je prerastao u sekularni fundamentalizam koji na najneukusniji način izlaže ruglu sve što je vjernicima sveto. S druge strane, u posljednje vrijeme u zamahu islamski fundamentalizam koji misli da u ime Boga može mrziti i ubijati.

Pariški krvavi događaji potaknuli su ljudje duha na ozbiljna promišljanja i razgovore

re koji su urodili i nekim pitanjima što se do jučer nisu mogla čuti. Dokle može ići sloboda izražavanja, a gdje počinje potreba i dužnost poštivanja drukčijeg mišljenja, jedno je od najvažnijih pitanja. Sekularizirani fundamentalisti, očekujući toleranciju drugih prema vlastitim stavovima, svjesno odbijaju biti tolerantni prema onima koji misle drukčije. U međureligijskom dijalogu opetovano je istaknuto da je svaki oblik terorizma nespojiv s vjerom u Boga.

Sotona moćno na djelu?

U pokušaju da se objasne razmjeri i razorna snaga zla u današnjem svijetu, mnogi će se ljudi složiti da se sve to ne može objasniti samo ljudskim razlozima. I dok se još uvijek nađe pokoji teolog koji niječe egzistenciju Sotone, crkveno je učenje uvijek polazilo od toga da je zlo u svijetu neobjašnjivo bez njegova utjecaja. Na to su upozoravali i brojni književnici i filozofi. Francuski pisac kršćanskoga usmjerenja Georges Bernanos napisao je tridesetih godina prošloga stoljeća roman znakovita naslova *Pod Sotoninim suncem*, u kojemu u liku katoličkog svećenika opisuje potresnu dramu odnosa milosti i grijeha koja nadilazi okvire ljudskoga zla i tematizira sukob Boga i Sotone. A pola stoljeća poslije poljski marksistički filozof Leszek Kolakowsky mudro poručuje kako se Sotona nimalo ne ljuti što ga čak i neki teolozi niječu. Njemu je dosta da njegovo djelo uništenja ide dalje.

A djelo uništenja pojedinaca, obitelji, do cijelih naroda u naše je vrijeme tako očito i bolno. Na to upozoravaju i riječi najnovije

Gospine poruke: „Sada kao nikad prije Sotona želi ugušiti svojim zaraznim vjetrovom mržnje i nemira čovjeka i njegovu dušu.“ Te su riječi posve na tragu onoga što o Sotoni nalazimo u Novome zavjetu. Na početku Isusova djelovanja stoji njegov lukav pokušaj da Isusa spriječi u namjeri da u svemu vrši volju Očevu (usp. *Mt 4, 1-11; Lk 4, 1-13; Mk 1, 12sl*). A Isus cilj svoga poslanja vidi u konačnu padu Sotone, što proizlazi iz njegove riječi kojom je popratio uspješno djelovanje poslanih učenika: „*Gledao sam Sotonu gdje pade kao munja s neba!*“ (*Lk 10, 18*) U duhu te Isusove riječi je i Pavlova nada koju dijeli s Rimljanima: „*A Bog, izvor mira, brzo će satrti Sotonu pod vašim nogama.*“ (*Rim 16, 20*)

Slikovit izraz „zarazni vjetar mržnje i nemira“ kojim se Gospa služi, govori o snažni djelovanja Sotone u naše vrijeme. Doista, mržnja koja se poput snažna vihora širi i huška narod protiv naroda, pripadnike jedne religije protiv pripadnika druge, nadilazi okvire ljudske zloće, koliko god i ona katkada bila duboka. Jednako je tako bez njegova utjecaja neobjašnjiv i nemir koji zahvaća brojna ljudska srca. Taj nemir može doći samo od „*kneza ovoga svijeta*“, kako ga Isus naziva (*Iv 12, 31*). Zato on i poručuje učenicima: „*Ovo vam rekoh, da u meni imate mir. U svijetu ćete imati patnju. Ali, ohrabrite se: ja sam pobijedio svijet!*“ (*Iv 16, 33*)

Poziv i poslanje kršćana u svijetu

To Isusovo obećanje mira bilo je dovoljno jamstvo učenicima da izdrže svu patnju na koju su trajno nailazili i nailaze u svijetu. Isus nije skrivao učenicima, kad ih je poslao u svoje ime, što ih čeka u svijetu. Naprotiv, bio je posve otvoren: „*Evo, šaljem vas kao ovce među vukove*“ (*Mt 10, 16*), ne zaboravljajući njihovu sudbinu izjednačiti sa svojom i dati im obećanje konačne pobjede: „*A vas će mrziti svi zbog mene, ali tko ustraje do konca, taj će se spasiti.*“ (*10, 22*) Te su riječi davale prvim kršćanima neobjašnjivu snagu svjedočenja kad su ih izvodili pred poganske sudove i tražili od njih da se odreknu svoje vjere. One su hranile zanos i hrabrost nebrojenih

misionara koji su, unatoč najoštrijim prijetnjama vlasti životu, nosili i nose radosnu vijest spasenja onima koji je još ne poznaju.

Bez obzira na sve protivštine svijeta, kršćani se nikad ne smiju baviti samo svojom vlastitom sigurnošću. Ne smiju se pretvoriti u nekakvu zatvorenu sektu koja će zaboraviti ili, štoviše, prezreti bezbožan svijet. Naprotiv, oni moraju uvijek obnavljati istinu o sebi da su „sol zemlji“ i „svjetlo svijetu“ (usp. *Mt 5, 13sl*) i da bi bez njih ovaj svijet bio bljutav i nalazio se u tami. Danas, kad su kršćani ponovno u mnogim dijelovima svijeta progonjeni i kad trajno raste broj novih mučenika, velika je napast dignuti ruke od takva svijeta. Gospa najbolje znade da bi to bila izdaja kršćanskoga poslanja i zato poziva: „Živite u molitvi svoj pozivi!“, podsjećajući istodobno na žalosnu činjenicu kako „u mnogim srcima nema radosti jer nema Boga i molitve“.

Danas u svijetu postoji čitava industrija zabave koja bi čovjeka trebala učiniti sretnim i radosnim. No iskustvo pokazuje suprotno. Pogotovo na licima mladih ljudi sve je manje istinske radosti, a sve više tragova zabrinuto-

sti pa i pravoga straha pred budućnošću, jer izvor radosti za mnoge nije u Bogu i duhovnim vrijednostima, već u sumnjivim prolaznim užiticima. Zato Apostol svojim kršćanima koji prolaze kroz kušnje kao izvor nade i utjehe ističe Krista, „*koga ljubite iako ga niste vidjeli; u koga vjerujete iako ga još ne gledate; klicat ćete od veselja neizrecivom i proslavljenom radosti, jer ćete postići cilj svoje vjere: spasenje duša*“ (*1 Pt 1, 8sl*).

Zanosan hod svetosti i ljubavi

Gospa se ne zadržava samo na dijagnozi bolesna stanja u svijetu, već nudi i siguran lijek: „Pozivam vas, dječice, počnite iznova sa zanosom hod svetosti i ljubavi.“ Ta povezanost svetosti i ljubavi znakovita je za njezine poruke od samoga početka. Obraćajući se u porukama četvrtkom župi, Gospa snažno poziva: „Draga djeco! Danas vas pozivam na svetost. Bez svetosti ne možete živjeti. Zato ljubavlju pobijedite svaki grijeh i ljubavlju pobijedite sve poteškoće koje vam dolaze. Dragi djeco, molim vas da ostvarite u sebi ljubav.“ (*10. srpnja 1986.*)

Dokora je Gospa počela govoriti o putu svetosti na kojemu želi pratiti sve koji se odazovu. Smjenjivali su se različiti poticaji kako na tom putu ne bi došlo do umora i zastoja, a od vremena do vremena uvijek je iznova naglašavana ta povezanost svetosti i ljubavi kao, primjerice, u sljedećoj poruci: „Draga djeco! Danas vas pozivam da svatko od vas iznova počne ljubiti najprije Boga..., a onda braću i sestre u svojoj blizini. Bez ljubavi, dječice, ne možete rasti u svetosti i ne možete činiti dobra djela. Zato, dječice, molite, bez prestanka molite da vam Bog otkrije svoju ljubav.“ (*25. studenoga 1995.*)

Budući da se Božja ljubav najjače očituje u praštanju, i čovjek mora težiti za takvom ljubavlju jer današnjem svijetu, podijeljenom različitim ideologijama i zaraženu mržnjom, ništa nije potrebno kao praštanje u ljubavi. Zato je vrhunac Gospine poruke u pozivu: „Budimo skupa ljubav i praštanje za sve one koji znaju i hoće ljubiti samo ljudskom ljubavlju, a ne onom neizmjernom Božjom ljubavlju na koju vas Bog poziva.“

Isus Krist je učitelj i uzor svake savršenosti

Gospodin Isus, božanski Učitelj, pravi Bog i pravi čovjek, središte stvorenja i otkupljenja, naša nada, naše svjetlo, naša snaga, naša radost, naša sreća, naš spas i uzor svake svetosti i savršenosti, svima je propovijedao svetost života kojoj je On sam početak i usavršitelj: „Budite dakle savršeni kako je savršen vaš nebeski Otac!“ (Mt 5, 48) Svima je poslao Duha Svetoga da ih iznutra potiče da Boga ljube svim srcem, svom dušom, svom pameću i svom snagom (usp. Mk 12, 30) i da se međusobno ljube kako je Krist ljubio njih. (Usp. Iv 13, 34; 15, 12)

fra Petar Ljubičić

Kristovi sljedbenici, pozvani od Boga, ne po svojim djelima, nego po odluci i milosti njegovo i opravdani u Isusu Gospodinu, postali su po krštenju vjere uistinu Božja djeca i dionici božanske naravi, i zato uistinu sveti. Oni, dakle, moraju uz Božju pomoć u svom životu čuvati i usavršavati svetost koju su primili.

Apostol ih opominje da žive „kako se pristoji svetima“ (Ef 5, 3) i da se obuku „kao izabranici Božji, sveti i ljubljani, u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost“ (Kol 3, 12) i imaju plodove Duha za posvećenje (usp. Gal 5, 22; Rim 6, 22). Sveti Petar poziva nas da budemo trijezni i potpuno se pouzdamo u milost Božju, da kao poslušna djeca budemo sveti u svome življenju kao što je svet onaj koji nas je pozvao (usp. 1 Pet 1, 15). Budući da svi činimo mnoge pogreške (usp. Jak 3, 2), neprestano trebamo Božje milosrđe i svaki dan moramo moliti: „I otpusti nam duge naše.“ (Mt 6, 12)

Svima je, dakle, jasno da su svi vjernici bez iznimke pozvani na potpun kršćanski život i na savršenu ljubav. Po toj se svetosti i u zemaljskom društvu promiče humaniji način života. Da postignu tu savršenost, neka vjernici upotrebljavaju sile primljene

po mjeri po kojoj ih je Krist darovao, da – slijedeći njegov primjer i postavši slični njegovoj slici, u svemu slušajući Očevu volju – svom se dušom posvete slavi Božjoj i službi bližnjemu. Tako će svetost Božjega naroda dati obilate plodove, kako to u povijesti Crkve izvrsno dokazuju životi tolikih svetaca.

Svi smo pozvani otvoriti se Duhu Svetomu koji će nas sigurno voditi pravim putem svetosti

Potrebno je prije svega biti poslušan Očevu glasu te, klanjajući se Bogu Ocu u duhu i istini, slijediti Krista siromašna, ponizna i s križem, da bismo zaslužili biti dionicima njegove slave (usp. Lumen gentium 39, 40, 41, 42). Svatko je od nas pozvan prema svojim darovima bez oklijevanja ići putem žive vjere koja budi nadu i djeluje po ljubavi.

Ponajprije su dužni pastiri Kristova stada sveto i veselo, ponizno i hrabro vršiti svoju službu. Izabrani za puninu svećeništva dariva im se sakramentalna milost da se posvećuju moleći, žrtvujući se i propovijedajući. Oni moraju biti postojani u molitvi, gorljivi u ljubavi, misliti na ono što je istinito i pravedno i sve raditi na slavu Božju.

Bračni drugovi i kršćanski roditelji moraju, slijedeći svoj vlastiti put, čitav život s vjernošću ljubavlju podupirati jedan drugoga u milosti, a svoju djecu, koju su s ljubavlju od Boga primili, poučavati u kršćanskom nau-

ku i evanđeoskim krjepostima. Sveti su supružnici koji zaboravljaju sebe te, kao njihov Gospodin, žive za druge: krv i život, rad i dane darivaju svomu Bogu, jedno drugomu, svojoj Crkvi i svojoj djeci. Njima živjeti znači sve darovati drugima poput Isusa koji za sebe nije ostavio nijedne kapi svoje vlastite krvi. Njima sigurnijega puta do svetosti nema – jer drugoga puta nema.

Sveta je mladež koja se iz dana u dan sprema za kršćanski život: ozbiljnim radom i učenjem, odgojem, samoodgojem i samoo-

Sveti su supružnici koji zaboravljaju sebe te, kao njihov Gospodin, žive za druge: krv i život, rad i dane darivaju svomu Bogu, jedno drugomu, svojoj Crkvi i svojoj djeci. Njima živjeti znači sve darovati drugima poput Isusa koji za sebe nije ostavio nijedne kapi svoje vlastite krvi.

dricanjem oplemenjuje um i srce, a ne rasipa mladost po putevima grijeha.

Svatko na svoj način može pridonijeti da se sve više posvećujemo i tako svi rastemo u svetosti i pravednosti i svakoj drugoj krjeposti.

Apostol Pavao za sve kršćane ima jedno ime – *sveti*. Da, potpuno je promašeno i besmisleno biti kršćanin, a ne biti svet. Potrebno je zato sve učiniti i na tome poraditi. Potrebno je bar ozbiljno nastojati biti svet: živjeti svaki dan sa svojim križem na ramenima, sa svojim Bogom u srcu, kršćanski podnoseći sav teret života.

Sredstva svetosti

„Bog je ljubav i koji ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu!“ (1 Iv 4, 16) Bog je različio svoju ljubav u srca naša po Duhu Svetomu koji nam je darovan (usp. Rim 5, 5) i zato je prvi i najpotrebniji dar ljubavi kojom nadasve ljubimo Boga i bližnjega radi njega.

Da bi ljubav, kao dobro sjeme, u duši donijela plod, svaki vjernik mora rado slušati Božju riječ i vršiti njegovu volju uz pomoć njegove milosti, često primati sakramente, osobito Euharistiju, često sudjelovati u svetim činima, postojano se posvećivati molitvi, samozataji, djelotvornoj službi braće i vježbanju u svim krjepostima. Jer ljubav kao veza savršenosti i izvršenje Zakona upravlja svim sredstvima posvećenja, daje im oblik i dovodi ih do svršetka. Stoga je znak pravoga

Kristova učenika ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu. (usp. Lumen gentium 42).

Krštenjem smo postali djeca Božja – sveti narod

„Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima po prorocima; konačno, u ove dane, progovori nama u Sinu. Njega postavi baštinikom svega; Njega po kome sazda svjetove. On, koji je odsjaj Slave i otisak Bića njegova.“ (Hebr 1, 1-3) Sagriješivši, čovjek je izgubio milost Božju. Bog nam se smilovao i poslao Isusa Krista da nas otkupi i spasi. Krist je pobijedio grijeh i zloga, nadvladao vrata paklena i tako svakomu pružio mogućnost da u njemu ima spas. „Ili zar ne znate: koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo, dakle, zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života. Ako smo doista s njime rasli po sličnosti smrti njegovoj, očito ćemo srasti i po sličnosti njegovu uskrsnuću. ... Pa ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s njime.“ (Rim 6, 3-5,8)

Krštenje: novo rođenje i novo duhovno preporođenje

Krštenje je sakrament u kojem nam Bog oprašta istočni grijeh i sve druge grijeha te dovodi ih do svršetka. Stoga je znak pravoga

Dok svećenik polijeva krsnom vodom glavu krštenika izgovarajući riječi Isusove, zbiva se najveći događaj u krštenikovu životu. Čudo nad čudesima. U tom se trenutku nebo otvara i s neba silazi trojedini Bog koji se nastanjuje u duši novokrštenika. Njegova duša postaje novo nebo. Novokrštenik postaje hram Boga živoga, brat Isusa Krista i dijete nebeskoga Oca.

krštenja. Dobivamo milost posvetnu i dar vjere, nade i ljubavi. Postajemo djecom Božjom – baštinicima neba! Krštenje je najpotrebniji sakrament za spasenje. Bez krštenja nema ni spasenja! Dok svećenik polijeva krsnom vodom glavu krštenika izgovarajući riječi Isusove, zbiva se najveći događaj u krštenikovu životu. Čudo nad čudesima. U tom se trenutku nebo otvara i s neba silazi trojedini Bog koji se nastanjuje u duši novokrštenika. Njegova duša postaje novo nebo. Novokrštenik postaje hram Boga živoga, brat Isusa Krista i dijete nebeskoga Oca. Moramo se uvijek pitati jesmo li svjesni svega onoga što se s nama dogodilo u trenutku krštenja i što iz toga proizlazi!

Bitno je u krštenju opraštanje grijeha, podjeljivanje Duha Svetoga i poziv da živimo proročki poziv. Krštenje je velik dar i milost, neizmjerena sreća, ali i obveza. Taj dar moramo čuvati, njegovati i razvijati. Dužni smo živjeti po vjeri, kao djeca Božja, poput Isusa Krista, posve vjerni Bogu. Pozvani smo ljubiti onako kako je Isus ljubio.

Moramo reaktivirati svoje krštenje, ponovno ga učiniti djelotvornim. Moramo se svakoga dana obraćati, svakoga dana biti bolji i pravedniji, pošteniji i svetiji, zapravo svakim danom trebamo biti sličniji svome Bogu. To nije lako, ali oni koji žive svoje krštenje, gledaju i doživljavaju ovaj svijet sa svim drukčije od ostalih.

Isusov pogled (1)

Golgota je mjesto na koje se ovih dana uvijek iznova vraćamo. U trenutku kada je Isus prikovan za drvo križa, kada fizički ne može ništa, on još uvijek može gledati. Ivan kaže da „vidje majku i učenika koje je ljubio“. Njegov je pogled još uvijek slobodan i zadnje što čini je da svoje najbliže uči gledati. S tim je počeo. Kada je pozvao učenike k sebi, otvorao im je oči i učio ih kako gledati svijet, druge i sebe same. I evo na koncu, neposredno prije nego što će otići, čini isto: otvara najbližima oči, uči ih kako gledati.

fra Ante Vučković

Ovo je dobra prigoda da se zaustavimo na pitanju kako Isus gleda, da svoju pozornost usmjerimo na Isusov pogled. Ako imate vremena, a nadam se da ga možete naći, i ako imate neku pametnu aplikaciju u svom pametnom telefonu kojom možete pretraživati Bibliju, ne bi bilo loše da pretražite sve opise u kojima se spominje kako Isus gleda, vidi, opaža, ugleda nekoga. Možda uočite ili otkrijete ponešto od onoga što je bilo u njegovu pogledu. U hrvatskom kažemo da je pogled prozor u dušu pa vjerujemo da onaj tko može vidjeti i čitati tuđi pogled, može dobro razumjeti što se skriva u ljudskoj duši i opažati što se u njoj događa. Pogledom ulazimo u nutrinu. Ima ljudi koji dočim se susretu pogledom odmah znaju što se događa s onim drugim. Često govorim vrlo različitoj publici i uvijek mi se iznova događa da u publici primijetim mladića i djevojku ili muža

i ženu, i dok ja nešto govorim, oni samo pogledom nađu jedno drugo i razumiju se bez ijedne riječi. Na licima im vidim da im je sve jasno. U njima kao da bljesne razumijevanje. U trenu se okrenu jedno prema drugom i ja opazim kako se pogledom razumiju. Postoji neka trenutačna suglasnost koja se pokazuje na njihovim licima kao trenutačno i istovremeno zrcaljenje razumijevanja.

Isusov je pogled iznimno zanimljiv. Na njemu učimo kako on vidi. To može postati bitno svakomu od nas. Nama je bitno kako nas on vidi. Osim toga, njegov nas pogled uči kakav može biti ljudski pogled i što se sve događa kada se susretu pogled i pogled. Najprije ću vam pročitati jedan kratak tekst s početka Ivanova evanđelja. U njemu ćemo naći opis jednog značajnog susreta u pogledu. Tekst glasi ovako:

Sutradan opet stajaše Ivan s dvojicom svojih učenika. Ugleda Isusa koji je onuda prolazio i reče: „Evo Jaganjca Božjega!“ Te njegove riječi čula ona dva njegova učenika pa pođoše za Isusom. Isus se obazre i vidjevši da idu

za njim, upita ih: „Što tražite?“ Oni mu rekoše: „Rabbi“ – što znači: „Učitelju – gdje stanuješ?“ Reče im: „Dođite i vidjet ćete.“ Pođoše dakle i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura. Jedan od one dvojice, koji su čuvši Ivana pošli za Isusom, bijaše Andrija, brat Šimuna Petra. On najprije nađe svoga brata Šimuna te će mu: „Našli smo Mesiju!“ – što znači „Krist – Pomazanik“. Dovede ga Isusu, a Isus ga pogleda i reče: „Ti si Šimun, sin Ivanov! Zvat ćeš se Kefa!“ – što znači „Petar – Stijena“. (Iv 1, 35-42)

Susret pogledom

Ovaj tekst je kratak. Ivan je majstor kratkoga teksta. On u kratku tekst kaže puno. Ivan je i zbog toga jako zanimljiv pisac. On je desetljećima razmišljao što se s njim dogodilo otkad je susreo Isusa. Prebirao je dugo što se dogodilo u kratku vremenu od tri godine koliko se družio s Isusom. Desetljećima je poslije u jednostavne riječi, koje su do nas došle kao koncentrat, kao sažetak cijeloga njegova iskustva, unosi i događaj i svo-

je razumijevanje događaja. Ivan je o svakoj riječi duboko promislio. Nema kod njega suvišnih riječi. Nema brbljanja. Imamo pred sobom sažet, kratak tekst. Dočim ga čujemo, znamo: u malo je riječi stalo puno. Dogodio se kratak susret satkan od nekoliko riječi i pogleda. Potom je Ivan dugo vremena u sebi prebirao što se dogodilo i što je taj susret značio. Potom ga je sažeo u malo riječi. I nakon toga, te riječi, njegov opis ne prestaje djelovati.

U ovom se tekstu mnogo puta ponavlja ju glagoli vezani uz pogled, uz oči. Zaustavit ćemo se samo na detalju kada je Isus pogledao Šimuna. Ivan kaže da Isus Petra nije susreo izravno, nego mu ga je doveo njegov brat. Došao mu je preko drugoga, preko Andrije. Brat mu je rekao da su pronašli Mesiju, da su ga pronašli preko nekog trećeg – preko Ivana Krstitelja, a onda je Andrija nagovorio brata da pođe s njim, poveo ga sa sobom i doveo Isusu. Ivan s vrlo malo riječi opisuje taj susret. Susret pogledom. Pogled. S jedne strane Isusov božanski i ljudski pogled u istim očima, s druge strane Petrov, Šimunov. Susret Isusa i Šimuna pogledom.

Što je to Isus vidio kada se pred njim našao Šimun? Ivan kaže da ga je pogledao i rekao ono što je vidio. To je Ivan zbio u malo riječi. Isus je rekao Šimunu: „Ti si Šimun, sin Ivanov. Zvat ćeš se Kefa.“ Bilo bi dobro da malo osluhnemo što to Isus kaže. Najprije mu kaže da ga pozna po imenu. Ti si Šimun. Ne treba mu netko drugi da mu otkrije kako se zove čovjek koga prvi put vidi. Onda mu kaže da ga poznaje u njegovim značajnim odnosima. Zna čiji je. Zna kako mu se zove otac. To je vrlo neobično. Mi kad sretne nekoga, imamo pred sobom čovjeka koji ima svoje lice, izgled tijela, način govora. Vidimo pojedinca, njegov izgled i njegove geste, ali ono najvažnije, odnose u kojima živi i koji ga određuju, uopće ne vidimo. Isus to vidi.

Mi nismo samo pojedinci izdvojeni iz odnosa s drugima. Mi stojimo u mreži odnosa. Neprestano. Od samoga početka. Bitno je opaziti razliku: mi vidimo pojedinca i ne vidimo odmah što ga određuje. Najčešće nam treba dugo vremena dok to uopće opazimo i razumijemo na jasan način. Samo na ljudima koji nas puste sasvim blizu opažamo što ih pokreće i u kojim se odnosima nalaze. Bog to vidi odmah. U trenu. U prvom susretu pogledom. On vidi moju svađu s mojim bratom. Vidi moju ljubav prema bratu ili sestri. Vidi moje dobre i moje loše odnose s mojom braćom franjevcima. On u trenu vidi kakvi su moji odnosi s mojim roditeljima. On vidi cijelu mrežu mojih ljudskih odnosa. Pogleda me i vidi. Zna. U trenu. Mi znamo: ako hoćemo razumjeti nekog

čovjeka, ne možemo ga razumjeti izolirano od njegovih značajnih odnosa. To je važno da bismo znali s kim imamo posla, tko stoji pred nama. Isus kaže Šimunu u prvom trenutku njihova susreta da on to vidi. „Ti si Šimun, sin Ivanov!“ To Šimun zna. Ne treba Isus Šimunu govoriti tko je on i čiji je sin. Šimun to zna, ali kada mu Isus to kaže, onda znaju obojica. Sada Šimun zna da ga Isus poznaje. Ne daje mu Isus novu informaciju o njegovu životu. Daje mu do znanja da ga on, Isus, poznaje. To je Šimunu novo. Neočekivano. Sasvim iznenađujuće. Nikakva nova informacija o Šimunu i njegovim odnosima s drugim ljudima, ali sasvim nova svijest da ga poznaje Mesija. Sa svim što on jest i kamo pripada. Ima u tom i nešto što Šimun uopće ne zna, a Isus vidi. To mi se čini iznimno važnim u ovom susretu. Pogledajte kako je Ivan to neobično i važno stavio u malo jednostavnih riječi: „Zvat ćeš se Kefa!“ Šimun ne zna što može biti. Nitko to ne zna. Čovjek premla poznaje što se sve skriva u njegovim mogućnostima. Šimun ne zna što se u njemu samom krije. On ne zna kamo će ga život odvesti. On ne zna što bi mogao i što će postati. On može htjeti, željeti, ulagati svoj trud u nešto, ali on to ne zna. Isus zna. I kaže mu: „Zvat ćeš se Kefa!“

Širok obzor

Opažamo da u ovo malo riječi ima nekoliko važnih stvari. Prvo, u susretu s Isusom učimo tko smo. Što on vidi na meni, što se u meni budi kad se susrećem s njime i nadasve što se otvara kao moj životni put, kao obzor mojih mogućnosti, kao put kojim bih mogao krenuti u životu. Drugo, učimo kako se susreće drugog čovjeka, kako možemo gledati drugog čovjeka. Drugim ljudima možemo otvarati obzore, stvarati im širi prostor za razumijevanje njihovih životnih mogućnosti, otvoriti im put koji oni i ne slute, otkriti u njima darove i nadarenosti koje oni sami nisu otkrili. Kako je to bitna zadaća! Roditeljska zadaća, učiteljska zadaća, zadaća Crkve! Otvoriti prostor drugome da bude ono što može biti, a što možda sam ne vidi ili nema hrabrosti postati. Kako je to bitna zadaća! I kako je drukčije rasti tamo gdje postoji širina u kojoj netko smije biti ono što može biti, a kako je usko ako nam netko stišće prostor i smješta nas samo u ono sitno, malo, beznačajno. Otkrivamo koliko smo mi bitni jedni drugima i koliko je važan susret s nekim tko može otvoriti najširi mogući obzor za naš život.

Kad nam netko imenuje što možemo biti, onda to – dočim je imenovano – postaje bitno, kao što je važno ako nam netko stalno imenuje naše mane, naše slabosti. Što ih će-

šće imenuje, one postaju sve čvršće, jače, do te mjere da imamo katastrofalne ljudske živote u kojima netko stalno dobiva servirane popise negativnih obilježja, nedostataka, nesposobnosti. Povjerujemo li i sami u takve popise i pristanemo li na to da je to sve i jedino što smo mi, kao da smo ubačeni u vrtlog u kojem se obzor suzio na negativno i u kojem smo mi sudionici svojih životnih stranputica. Važno je uočiti da je to sasvim suprotno onomu što čini Isus.

U Isusovu pogledu učimo da se najprije otvara što netko može biti, na što je netko pozvan. Opažamo da je Isusov pogled precizan. On dobro poznaje ljude. Detaljno ih poznaje. Poznaje obiteljske odnose. Poznaje budućnost čovjeka. Isusov pogled učvršćuje čovjeka u dobroti, jača ga. On ništa ne uništava od ljudske dobrote. Uočite na Šimunu: Šimun će i dalje ostati Šimun, ono što je radio i dalje će raditi, ali na drukčiji, bolji način. Ništa mu nije dokinuto. Nema nijedne nadarenosti koju čovjek ima a da u susretu s Bogom ne bi mogla i dalje rasti, da ne bi mogla i dalje biti na službi njemu i ljudima. Tako će Šimun biti ribar i ostati ribar. Njegov odnos s Isusom počinje Isusovim pogledom. Uočimo: najprije je Isus vidio Šimuna, prepoznao ga i otvorio mu obzor za ono što Petar nije ni znao. Tek će se nakon toga u Šimunovu životu početi odvijati stvari na drukčiji način nego što je to bio slučaj do susreta s Isusom.

Otvorena pasivnost

Petar u ovom susretu ne kaže ni jednu jedinu riječ. Brat ga je doveo Isusu bez ijedne riječi. Petar se susreo s Isusom i ostao bez riječi. Ništa nije rekao. Mi ovdje slutimo veliku Petrovu pasivnost. Ona je otvorena. Pasivnost je Petrovo stanje duše pred Isusovim pogledom. Petar ništa ne čini. To je pasivnost koju svi mi nosimo u dubini svoje duše. Pasivnost stvorena. Mi smo pozvani u život. Ništa nismo mogli. Ništa nije ovisilo o nama. Pozvani smo. Netko nas je gurnuo da budemo i mi jesmo. Tu smo. Mi smo u temelju stvorena bića Njegovom voljom, bez naše inicijative, Njegovom ljubavlju. Ivan to naziva *agape*. Ljubav koja ništa ne traži zauzvrat. Daje na apsolutno besplatan način. Tu se oslikava naš ljudski život. Mi smo odsjaj Njegove volje i Njegove želje da budemo.

Lice govori

Imamo pred sobom Ivanov opis susreta Petra i Isusa licem u lice. Licem u lice je neobičan susret. To je susret dvaju lica. Nisu se stopili u jedno lice. Ostaju dva različita lica. Ne možemo reći da je Petrovo lice postalo Isu-

Nastavak na 38. str. ►

Ivan Dragičević

Mladifest 2014. (5/10)

Gospa nas zove, ona se ne umara pozivati nas. Kaže u jednoj poruci: Draga djeco, vi ste živa Crkva. Nema žive Crkve bez žive obitelji. Današnja obitelj duhovno je bolesna, Gospi su riječi. Ona to kaže, ona danas nama postavlja tu dijagnozu. Današnja obitelj krvari, a Majka nas zove, želi previjati naše rane, liječiti naše rane s toliko ljubavi, nježnosti i majčinske topline. Današnjem svijetu, današnjim obiteljima potrebno je duhovno ozdraviti. Bez ozdravljenja obitelji danas ne može ozdraviti ovo bolesno društvo i ovaj bolestan svijet. Potrebno je da obitelj ozdravi. Vi, mladi, danas ste ovdje da molite na tu nakanu, na poseban način za obitelj, za sve-tost u obitelji.

Gospa nas zove da se odlučimo za Isusa, da pođemo s njim. U jednoj poruci kaže: Draga djeco, današnji se svijet nalazi u jednoj velikoj krizi, a najveća kriza je kriza vjere u Boga zato što su se udaljili od Boga, udaljili su se od molitve. Draga djeco, današnji je svijet pošao u budućnost bez Boga. Draga djeco, ne može vam današnji svijet dati mir. U taj mir koji vam svijet daje brzo ćete se razočarati. Mir je samo u Bogu. Zato se otvorte daru mira, molite za dar mira radi svojega dobra.

Obnovite molitvu. Molitva je nestala u vašim obiteljima. Roditelji više ne mole sa svojom djecom, djeca s roditeljima. U obiteljima je ponestalo vremena jednih za druge. Toliko umornih, slomljenih obitelji! Događa se raspad morala. Tolik utjecaj medija, televizije... Moderan svijet i tehnologija danas sve više i više pritišću mlade i obitelji, a Majka nas uporno zove: Vratite se Bogu, stavite njega na prvo mjesto! Vratite molitvu u svoje obitelji! Majka nas neumorno zove.

Post srcem

O postu srcem razmišljamo s fra Slavkom Barbarićem

fra Marinko Šakota

Upostu na koji nas Gospa zove kriterij „ispravnosti“ nije samo to jesmo li uspjeli izdržati cijeli dan bez ica osim kruha i vode. Gospi je jedino bitno da to što činimo bude srcem. Što to znači?

Za fra Slavka Gospin poziv da postimo srcem znači „s ljubavlju, ne na silu, ne žalosni, nego radosna srca. Pa ako i bude kakva poteškoća, da se radosno podnese“. Nije uvijek jednostavno postiti radosna srca. Ponekad je potreban napor volje, čak i žrtva. „Ima li netko poteškoća s postom ili ako zbog nekih problema uopće ne posti, taj može s postom ponovno započeti i uzeti ga kao žrtvu.“

Poteškoće na koje u postu nailazimo trebamo prihvatiti zbog viših ciljeva. „Postiti srcem znači da trebamo očekivati i prihvatiti proces koji započinje molitvom i postom i trebamo ga zagrliti i nositi... 'Muku' posta moramo zagrliti. Postiti srcem znači i to da prihvatimo post kao svrhu da se približimo Bogu i drugima... Postiti srcem znači i to da ljubimo i trpimo svoj vlastiti put s Bogom i Marijom. Postiti srcem znači da više volimo biti neovisni o materijalnim stvarima nego zarobljeni njima. Postiti srcem znači rasti u ljubavi prema Bogu koji će doći, a kojeg naše srce iz dana u dan zove težeći za njim kao što 'košuta žudi za svježom vodom.' (Ps 42) Postiti srcem znači i produbiti radost zbog svoga Gospodina.“

Tek kad se posti srcem, moguća je promjena u čovjeku, što je zapravo i jedini pravi smisao posta. „Post srcem znači, dakle, rast u ljubavi prema Bogu i bližnjemu, ali svakako i prema sebi samome. To isto tako znači rast u poniznosti pred Bogom i u ophodu s drugima, i otvorenost za Riječ Božju, koja postom lakše dobiva prostor u našem srcu.“

Na post srcem zapravo je već Isus upozoravao kritizirajući one koji su postili iz drugih motiva. „Isus je govorio neka se ne posti samo radi posta! On je osudio one koji su molili i postili, a u životu ništa nisu mijenjali, ili su čak zbog svojega posta smatrali da imaju pravo reći da su bolji od drugih.“

Čovjek je poput papira

Što je dobro, a što zlo? Što ispravno, a što krivo? Prema kome biti dobar, prema kome loš?

Iva Kordić

Svijet se sveo na materijalno bogatstvo i „ljepotu“, a zapravo su najbolje i najljepše one stvari koje nitko ne gleda i ne primjećuje. Najlakše je zatvoriti vrata onomu što je teško i ne truditi se uopće, ali gdje je onda ona toplina koju imamo u srcu kada se oko nečega potrudimo i onda to uspije, kada učinimo dobro djelo i dobijemo osmijeh i pogled pun ljubavi i zahvalnosti? Ono što nas ispunjava i čini boljima nisu ni lijepa odjeća ni šminka, ni bilo što slično. Prava ljepota je unutra i svi ju imamo, samo ju trebamo pokazati.

Kada čovjek dolazi na ovaj svijet, prvo što osjeti je ljubav, zatim plač i sve ostalo. Ulazi u život poput papira, bijel i čist. Prve riječi već su urezane u njemu. Raste i uči što je život, upoznaje prijatelje i s njima dijeli svoje riječi i pušta ih da ga čitaju. Dijeli svoje probleme i sve svoje potrebe i radosti. Pušta ih da na njemu ostave trag, napišu pokoju riječ ili rečenicu, zauzmu mjesto u njegovu životu. Prva loša stvar dolazi, tinta polako blijedi i slova nestaju... Ali ne, to nije kraj životu. Popravi slova, podebljaj riječi i pokaži drugima da je kraj ovoga života zapravo samo početak nečeg većeg i boljeg – početak vječnosti. Ovaj svijet nije ni dobar ni zao, on je prolazan.

▶ Nastavak s 5. str.

U 19. stoljeću, u doba industrijalizacije Europe, Duh Božji podiže mnoge redove i kongregacije koje bijahu odgovor na potrebe vremena. Tako bijaše i u 20. stoljeću, pa i nakon Sabora. Svako vrijeme ima svoje izazove koji traže primjerene odgovore. Duh trajno djeluje u Crkvi i podiže pojedince koji svojim životom daju pečat njezinu poslanju. U novije doba takvo je djelo bl. Majke Tereze i njezinih Misionarki ljubavi.

Ovaj sam prikaz započeo stupanjem u franjevački red sredinom šezdesetih godina. Onodobno je red brojio oko 30 tisuća članova, a danas se broj kreće oko 14 tisuća i stalno je na silaznoj putanji. Gdje su nestali fratri? Zašto nema pomlatka? Što se zbilo s tolikim redovničkim zajednicama koje danas na Zapadu odumiru, nestaje ih? Gdje je duh i zanos? Čini se da ga je ugušio duh svijeta. Oswald Spengler, njemački filozof, govorio je o *propasti Zapada*. Mi radije govorimo o paradigmi *izazova i odgovora*. Ovo je vrijeme za sve nas izazov koji traži odgovor u našem životu. *Natrag na izvore, na početke!* To bi trebala biti maksima i našega vremena, posebice u Godini posvećenoga života.

Danas je islamizam izazov. Gdje je odgovor? U povratku vlastitu identitetu, vlastitim korijenima. Prije više od osamdeset godina katolički je klasik R. Guardini napisao: *Stoga mora postojati nešto na čemu se srce u istini trajno obnavlja, duh pročišćuje, pogled bistri, a karakter obvezuje. To je klanjanje. Za čovjeka ne postoji ništa značajnije nego se u svome nutarnjem biću naučiti klanjati pred Bogom; stvoriti u sebi prostor za Njega, da bi On mogao u nama rasti i postati ono Bitno, i to stoga što je On toga dostojan. Misliti i u sebi ozbiljiti da je Bog dostojan klanjanja, iz svoje istine, beskrajno, neumorno – to je sveto i silno te čovjeka iz temelja ozdravlja. To je put obnove za cijelu Crkvu, za osobe posvećenoga života, za sve vjernike. A osobe posvećenoga života bijahu uvijek u Crkvi avangarda, prethodnica. Molimo da to budu i ostanu, da u svemu prednjače. A Međugorje je svojom pojavom do danas tisućama postalo poticajem i razlogom da su prihvatili redovnički i svećenički poziv u Crkvi ovoga vremena. Time se dokazuje kao krajnje plodno tlo za razvitak duhovnosti našega doba.*

Odjeci u svijetu

U školi praštanja i ljubavi – Molitveno okupljanje za mir u bečkoj katedrali

Na sedmo *Molitveno okupljanje za mir*, koje je upriličeno 15. studenoga 2014. u bečkoj katedrali sv. Stjepana, odazvalo se nekoliko tisuća vjernika iz cijele Austrije. Ovogodišnja tema bila je „U školi praštanja i ljubavi“. Organizatori su i ove godine bili molitvena zajednica *Oase des Friedens* i *Zajednica sv. Ivana Malteškoga reda*.

Oase des Friedens, Beč

Molitveno okupljanje u bečkoj katedrali u roku od nekoliko godina postalo je jedno od najvećih molitvenih događanja u Austriji. I ove je godine molitvenom susretu nazočio bečki nadbiskup kardinal Christoph Schönborn, koji je nakon dojmivih svjedočanstava i molitve predslavio svetu Misu.

Čak i žrtva zlostavljanja može oprostiti

Anja Golezdzinowska, koja je postala neslavno poznata zbog sudjelovanja u zabavama bivšeg talijanskog premijera Berlusconi, u svom je svjedočanstvu govorila kako je došla do vjere u Isusa Krista.

Njezino djetinjstvo u Poljskoj nije bilo lako pa je izgubila vjeru u Božju ljubav. Odrasla je u siromašnoj obitelji. Otac joj je umro od posljedica alkoholizma kada je imala samo deset godina. Nakon očeve smr-

ti majka je u kuću dovođila razne muškarce. Jedan ju je od njih zlostavljao, a kad je to povjerila svojoj majci, ona joj nije vjerovala. „Zamrzila sam svoju majku zato što je bila tu, a oca zato što ga nije bilo“, kazala je Anja. Pobjegla je od kuće i završila na ulici. „Nisam bila sretna i sanjala sam o životu na visokoj nozi“, rekla je. S trinaest godina pokušala je samoubojstvo. Sa šesnaest godina jedan joj je sumnjivi gospodin ponudio posao fotomodela u Italiji i pošla je za njim u tu zemlju svojih snova. Umjesto dobra posla, oduzeli su joj putovnicu, zaključali je u garažu nekog jeftinog pansiona i prisilili na prostituciju. Uspjela je pobjeći. U Milanu je konačno uspjela naći posao modela za talijansku televiziju i razne časopise. „Bila sam u vezi s nečakom Silvija Berlusconi i vodila život o kojemu sam oduvijek sanjala. Bili su tu tjelesni čuvari, letovi u privatnim avionima i slično. Ipak, taj je život bio ispunjen drogama, lažima i površnom zabavom.“ Jednoga dana pristupila joj je jedna osoba i rekla: „Anja, dođi sa mnom u Međugorje!“

Anja je već bila čula za Međugorje. „Otišla sam, ali nisam vjerovala. Mislila sam da je sve to velika laž, da se sve vrti oko toga kako da se hodočasnici izvuče novac iz džepa.“ Kad je u pratnji jedne osobe krenula na Križevac, htjela je odustati kod treće postaje, no tada je začula neki glas. Evo što kaže o tom iskustvu: „Bio je to običan glas, glas koji nam svima go-

Svi prijatelji koji me nisu uspijevali razumjeti, odjednom su htjeli i sami doći u Međugorje. Bili su radoznali i htjeli su znati što sam ondje našla, kakva je to dragocjenost koju se ne može kupiti novcem.

vori čim se rodimo, ali ga zbog životnog kasa i buke poslije više ne čujemo. U podnožju Križevca vladala je velika tišina kada sam u dubini duše začula taj glas: ‘Anja, ako se ne uspiješ, ne ćeš razumjeti zašto si došla ovamo.’ Promatrala sam stare žene koje su se uspinjale s krunicom u ruci i rekla samj sebi: ‘One mogu, a ja da ne mogu?’ I tako sam pošla dalje. Nosila me neka snaga veća od moje. Činilo mi se kao da brdo silazi prema meni.“ Kada je stigla do vrha, pala je na koljena pred bijelim križem i počela moliti. „Onaj isti glas iz podnožja sada mi je rekao: ‘Anja, moraš oprostiti!’ Moram oprostiti! Samo su mi te riječi izlazile iz usta. To su teške riječi, no doista su dolazile iz dubine moga srca.“

Kad se vratila u Milano, Anja je odlučila napustiti sav luksuz. „Svi su mislili da sam luda jer sam spakirala kovčeg i vratila se u Međugorje. Tamo sam živjela tri godine kod sestara. Prijateljima iz Milana rekla sam da samo gulim krumpir i hranim kokoši i da me to čini

sretnom. Oni su mislili da mi u Međugorju peru mozak.“ Život u Međugorju Anju je posve promijenio. „Svi ti prijatelji koji me nisu uspijevali razumjeti odjednom su htjeli i sami doći u Međugorje. Bili su radoznali i htjeli su znati što sam ondje našla, kakva je to dragocjenost koju se ne može kupiti novcem.“ Anja je shvatila: „Najvažnije je ljubiti i praštati. Čak i žrtva zlostavljanja može oprostiti. Nakon dugih godina mogla sam ponovno zagrliti svoju majku. Bilo je to kao kada se povezuju dvije žice da bi svjetlo opet moglo gorjeti.“

Praštanje je put iscjeljenja

I Arthur Boyle je u Međugorju naučio oprostiti svojim roditeljima. Ovaj je Amerikanac ispričao kako je u Međugorju na čudesan način ozdravio od karcinoma. Kada je imao 44 godine, ustanovili su mu rak bubrega. Liječnici su ga operirali, ali su se osam mjeseci poslije pojavile metastaze na plućima. Liječnik mu je davao 5 % mogućnosti preživljenja. ▶

Gebetsaktion Wien

Gebetsaktion Wien

Gebetsaktion Wien

Gebetsaktion Wien

Gebetsaktion Wien

mnogih malih djela ljubavi. *Mary's Meals* je nastao da bi hranio gladnu djecu. To je Gospino djelo“, tvrdi Magnus koji je i sam iznenađen širenjem djelatnosti ove organizacije. „Nevjerojatno je da svakoga dana možemo nahraniti 925 000 djece. Kada dođem sljedeće godine, možda ću vam moći reći da je to već milijun.“ Magnus je vjernike podsjetio na riječi pape Franje koji je jednom rekao: „Siromaštvo današnjega vremena je vapaj, sablazan.“ *Mary's Meals* je odgovor na taj vapaj. „Iako svu tu djecu ne možemo zagrliti, ipak im možemo pomoći.“

Ivan Dragičević: U školi praštanja i ljubavi

Poslije ovih svjedočanstava Ivan Dragičević je govorio o tome kako Gospa već 33 godine njega i druge međugorske vidiocce vodi u školi praštanja i ljubavi. „To je velik dar, ali i velika odgovornost. Gospa nas uči i daje nam poruke. Ona govori o miru, o obratnji i o molitvi. Trebamo moliti srcem. Vodi nas Euharistiji i čitanju Svetoga pisma.“ Ivan je rekao: „Kada nam se Gospa 1981. godine prvi puta obratila, predstavila se kao Kraljica Mira. Rekla je: 'Mir, mir, mir! Svijet je u velikoj opasnosti!' Tko zna bolje od nje koliko nam je danas potreban mir? Zato nam je jednom rekla: 'Ako čovjek nije u miru sa sobom, tada ni u svijetu ne može biti mira. Zato molite za dar mira. Jednom drugom prigodom Gospa je rekla: 'Ne govorite o miru, nego počnite živjeti mir. Ne govorite o molitvi, nego počnite moliti.' To znači da moramo manje govoriti, a više činiti, samo će se tako svijet promijeniti. Moramo jedni drugima oprostiti, samo tako možemo postati savršeni.“ Ivan Dragičević u katedrali je izrazio svoju nadu „da ćemo postati graditelji boljega svijeta, da ćemo danas posijati sjeme i da će to sjeme pasti na dobru zemlju.“

Kardinalova propovijed

U svojoj je propovijedi na sv. Misi kardinal Schönborn naglasio: „Katedrala je rijetko tako puna kao danas. ... Gospa nam daje hrabrosti da se ne bojimo preuzeti odgovornost za darove koje nam je Bog povjerio. Isusu ćemo jednoga dana morati polagati račune. Što sam učinio sa svojim darovima? Jesam li odgovorno živio povjerenje u Boga i u ljude? Jesam li dobivenim talentima dodao još pet novih?“ Na kraju propovijedi kardinal je dodao: „Možemo računati na to da će nas Gospodin oboruzati svojim darovima, tako da na kraju možemo reći sa svetim Pavlom: 'Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvalo. Stoga, pripremljen mi je vijenac pravедnosti' (2 Tim 4, 7-8).“

Prevela Lidija Paris

Ovdje se doista možemo osloniti na poznati *sensus fidelium*

Mons. Marian Eleganti iz Chura zadužen je za pastoral mladih na njemačkom i talijanskom jezičnom području Švicarske. S velikom skupinom mladih došao je na 25. Mladifest u Međugorje. Nekoliko je puta uz gitaru s međunarodnim zborom i orkestrom zapjevao popričesnu pjesmu čiji su refren mladi zdušno prihvaćali.

Ingrid B. Quendler, Oase des Friedens

Biskup Marian Eleganti u Međugorju je prvi put bio još 1983., kada su vidioci bili još vrlo mladi, a Jakov još gotovo dijete.

Kako doživljavate Mladifest?

– Ono što sam ovdje vidio samo je dobro: lijepe liturgije i dostojno dijeljenje svete pričesti, iako se sve to odvija u velikom mnoštvu. Ovdje se u razgovorima vidi kako Bog djeluje u srcima. Vlada ozbiljnost, ali i istinska ljubav, traženje Boga i trud da se doista vrši Božja volja i da se čovjek približi Bogu. Nigdje nisam vidio ni jedan jedini detalj koji bi mi bio čudan ili odbojan, nego samo crkveni sakramentalan život, čak i u načinu na koji se prenosi, kao u tolikim velikim hodočasničkim mjestima u kojima sam već bio.

Što Vas se ovih dana najjače dojmilo?

– Mislim da me se najviše dojmila radost koja vlada u mladim ljudima. Ona može biti jako sabrana i duboka, ali i prsnuti u mladenačkom obliku izražavanja. Ovdje se radost uvijek izražava neposredno i prirodno. Doista je prekrasno iskustvo vidjeti mlade kako se raduju Crkvi, kako se raduju vjeri, kako se raduju prijateljstvu s Kristom. Ovdje se posvuda osjeća i Marijino majčinstvo.

Vidjeli smo kako svirate i pjevate i kako se mladi tomu raduju i u tome sudjeluju. Hoćete li opet doći?

– Nije čudo da me mladi ponesu, radi njih sam i došao. Ja sam kao biskup zadužen za mlade i upravo su me mladi zamolili da ih pratim. Želim biti tamo gdje su moje ovčice.

Snimila Lidija Paris

Pastir mora biti tamo kamo idu djeca Božja. Na svakom koraku primjećujem da trebaju to praćenje. To sam uvidio u mnogim osobnim razgovorima i zato nije neobično da me oni hoće uzeti sa sobom. Ne predstavljam crkveno naučiteljstvo niti mogu govoriti što ono misli; ovdje sam jednostavno kao „dobar pastir“ mladima koje pratim i u Švicarskoj. Iz Švicarske ih je došlo više od 150. Došli su autobusima. Zapravo, najlogičnija mi je stvar na svijetu biti uz njih.

Kada govorimo o Međugorju, što biste preporučili vjernicima, napose crkvenim pastirima?

– Ovdje sam prepoznao vjernički smisao za vjeru koji nazivamo *sensus fidelium*. Ako ovdje toliko ljudi ozbiljno traže Boga, mole, dostojno slave i primaju sakramente, mislim da se onda ovdje doista možemo osloniti na taj poznati vjernički smisao za vjeru. Jednostavno ne vjerujem da bi se toliko ljudi dali povesti za nekom laži. Ono što ovdje naviještamo i slavimo, vjera je Crkve. Ovdje dijelimo crkvene sakramente. Zato bih mogao reći da je pitanje sukobljavanja oko Međugorja na neki način čak sekundarno jer se sve može mjeriti prema evanđelju. Ni poruke nisu ništa drugo nego evanđelje i govore ono što ja i inače naviještam nadahnjujući se misticima i vlastitom molitvom i vjerom. Što traži Gospa, Majka Božja? To je, primjerice, molitva srcem, a to pak znači dobro iskustvo vjere.

Možete li nam dati svoj biskupski blagoslov?

– Vrlo rado. Neka Gospodin bude s vama, neka živi u vašim srcima, neka vam poda mudrost i savjet i neka bude vaša snaga. Neka od vas udalji svako zlo i bude uz vas u svim poteškoćama i iskušenjima i doveđe vas do pobjede nad mrakom i udijeli vam vječni život, on koji je Otac, Sin i Duh Sveti. Amen. Neka vas Majka Božja blagoslovi svojim majčinskim blagoslovom.

Bitno je koliko daješ svojoj zemlji

Profesor Marko Vasilj preminuo je 15. siječnja 2015. u zadarskoj bolnici u 75. godini života nakon kratke bolesti. Pokopan je na groblju Srebrenica u Miletini (Međugorje) u subotu 17. siječnja.

Prof. Marko Vasilj rodio se 9. studenoga 1940. u Miletini u Međugorju, gdje je završio osnovnu školu. Gimnaziju je pohađao u Zagrebu i Ljubuškom gdje je maturirao. Već se kao gimnazijalac počeo baviti novinarstvom i kazalištem. Prvu godinu studija – njemački i francuski jezik s književnostima – završio je u Sarajevu. Studij je nastavio u Zadru, gdje je na Filozofskome fakultetu diplomirao hrvatski jezik i južnoslavenske književnosti te njemački jezik i književnost.

Radeći na Radio Zadru i Radio Zagrebu, ostvarivao je emisije iz kulture, dječji program, a više od deset godina bio je urednik II. programa Radio Zagreba iz Zadra. U Domovinskom ratu bio je najprije urednik govornoga programa, a potom i odgovorni urednik Radio Zadra. Svoj 30-godišnji novinarski rad posvetio je uglavnom književnoj i dramskoj kritici. Njegove osebujne i britke kritike, način pisanja i izražavanja te posebna pozornost koju je posvećivao hrvatskom jeziku, činile su ga jedinstvenim u novinar-

skim krugovima njegova naraštaja u gradu Zadru. Među kolegama ostat će upamćen po svojoj eksplozivnoj, kovitlavoj, ali dobroćudnoj neposrednosti.

Nakon umirovljenja 2001. godine nastavio se i dalje aktivno baviti onim što je najviše volio – književnom kritikom. Tako je 2005. godine izdao knjigu *Kroz moje oko* – zbirku radova o suvremenim piscima zadarskog književnog kruga. Ostao je aktivan i u eteru.

Na Radiopostaji Mir Međugorje od ožujka 2008. svakodnevno je uređivao jednu od najslušanijih emisija jezičnih savjeta i hrvatskoga govora *Govorimo hrvatski*.

U povodu smrti Marka Vasilja mr. sc. Ivan Pehar, ravnatelj Gradske knjižnice Zadar

U ime autora više izdanja Gradske knjižnice Zadar kojima je Marko bio recenzent i predstavljatelj, u ime suizdavača Markove knjige *Kroz moje oko* rekao bih nešto o Marku Vasilju kao uzorku hercegovačkoga, hrvatskoga

poslijeratnog intelektualca u ozračju vremena njegova odrastanja i stvaranja.

Marko Vasilj rođen je u Međugorju. Oca je rano izgubio u bespuću Drugoga svjetskog rata i nikad ga nije upoznao. Bio je samo jedan od brojnih koji se nije vratio. Markova sudbina uzorak je napaćene Hercegovine, gdje je gotovo svaka kuća izgubila pokojeg mladića ili oca. Djeca su ostajala siročad, osamljena, nezaštićena, umivana suzama u naručju majki udovica. Bol se morala skrivati, tajiti, ni očitovati ni pokazati. Ni zaplakat se nije smjelo.

U toj crnoj i tužnoj stvarnosti Hercegovine, kažnjavane od svih i svakoga, uzdizala su se djeca primajući majčinim mlijekom prva, ali temeljna usmjerenja. Trebalo je opravdati nevine duše očeva i ostvariti započete, ali nedovršene snove slobode, pravde... Važno je bilo opstati, očvrstnuti i biti svoj. Ali važno je bilo i sanjati, boriti se za svoj san, u srcu očuvati vrjednute kao što su vjera i domovina. Na taj način, ponoseći se samo križem, stoljećima su opstajala djeca Međugorja, dje-

ca Hercegovine. Opstojala su ljubeći i čuvajući to predziđe kršćanstva, duboko svjesni važnosti poslanja koje je ovom podneblju Bog povjerio.

Već od malena život ga nije mazio. Trpeći za ideale, nije se povukao ispred oštrog biča Udbe i kao gimnazijalac vicematurant biva izbačen iz ljubuške gimnazije sa zabranom upisa na dvije godine bilo gdje u FNRJ. Ipak, putovao je svoj put tražeći svjetla u ono teško predmakabejsko vrijeme, potičući i rasprijujući vatru nade kako bi lakše nosio i podnosio teret života.

U to vrijeme nudili su se daleko lakši putevi. Trebalo je samo raditi po društvenim narudžbama, a što je značilo odreći se svoga sna. A Marko se nije odrekao svoga sna. Tim više njegov put, plivajući uzvodno, postaje još trnovitijim.

Marko nakon gimnazije usmjerava svoj put te se, poput Neretve što uranja u more, stapa i grli u jednom pripadanju, u jednoj vjeri, narodu, kulturi. Tako Marko dolazi na studij u Zadar uranjajući duboko u područje hrvatskoga jezika i kulture duha. On ne želi samo konzimirati kulturna dobra ovoga, kulturnim naslijeđem bogata grada. On ih želi i stvarati. Iako je za cijelo vrijeme svoga života imao okove na krilima, on je sve dalje i dalje letio vjerujući čvrsto u svoj san. Suživljava se, ulazi u svijet kazališta, pjesnika, književnika. Ulazi u njihove snove i kod mnogih je zaiskrilo prepoznavanje. Iste kapi patnje Neretve i mora, ista ljubav, ista sudbina. Osluškuje glasove koji izlaze iz duše pjesnika, osjeća trzaje srca i uvijek ga naprijed tjera ta iskonska žudnja za boljim, pravednijim svijetom. Bori se za istinu ljepote, istinu umjetnosti.

Samo takvi, znao je Marko reći, znaju koliko je nebitno u kojem si dijelu zemlje, domovine rođen. Bitno je koliko toj zemlji daješ. A Marko joj zaista daje ostavljajući iza sebe vidne tragove. Dolazi u Zadar s više snova nego ih stvarnost može uništiti. Što je desetljećima moglo značiti za njega, njegovu obitelj i prijatelje ta stalna pratnja Udbe koja ga je svakodnevno uhodila, ponižavala i oduzimala pravo građanstva?!

I pored svega Marko se nesebično ostvaruje svojim kazališnim, likovnim i književnim kritikama. Njegovim odlaskom u zadarskoj sredini nastala je razvidna praznina. Marko otkriva, potiče mlade pjesnike, književnike koje je u svojoj knjizi obradio. Uvrstio je i one koji su u vremenima komunizma od njega bježali. Marko ostaje pravedan, bez poriva osvete.

Da bi napisao svima nama u Zadru poznatu knjigu, trudio se Marko gledati uistinu „kroz svoje oko“, a ne kroz tuđe. Da

bi došao do biografije, bibliografije, morao je često boraviti u Gradskoj knjižnici Zadar. Provodio je dosta vremena u predavljanju mnoštva knjiga, njihovih stvaralaca, obavljajući ulogu recenzentata, predstavljaja. Gradska je knjižnica Marku postala drugim domom, zato i nije čudo da ju je stavio na prvo mjesto kao izdavača, nakladnika. Svojom suradnjom kao vanjski suradnik doprinio je obogaćenju kulture duha, izdavaštva Gradske knjižnice Zadar. Uz to, i još mnogo toga, Marko predsjedava republičkim, regionalnim i lokalnim žirijima u dramskom, novinarskom i literarnom stvaralaštvu učesnika, te dramskih društava primivši najveća priznanja Prosvjetnog sabora Hrvatske. Bioran je i u Kulturno vijeće Grada Zadra. U zadnje vrijeme pripremao je za tisak i svoje kazališne kritike.

U predavljanju, recenzijama mnogih književnika zadarskog kruga, Markovo je oko oštro, ali ujedno i blago. Opominje, korrigira, hrabri, iskazuje svoje strasti, svoje pobune. Marko ukazuje i na važnost riječi koja se rađa da bude ljudska, da bude u čovjeku, a ne izvan njega, da ga oplemenjuje i obogaćuje mu duh. Sve što je Marko značajno stvorio proizišlo je iz knjige, sve što mu se značajno dogodilo, sve o čemu je mislio i što je osjećao pretvorilo se u knjigu. Knjiga i hrvatski književni jezik neraskidivo su povezani s Markovom sudbinom nastavljaajući s njihovim tumačenjem, poučavanjem i na Radio Međugorju.

Iako velikom stručnjaku, ni Marku nije baš bilo lako ući u dušu čovjeka i književnika i otkriti što je autoru bilo bitno kada je stvarao djelo, otkriti razlog zbog kojega je stvarao. Nastojao je čitatelju približiti auto-

rovu želju da ljudima objavi neku svoju viziju, neko svoje traženje, svoje saznanje o svijetu i životu. Umjetnost ne pravi ustupke, ne dodvorava se, ona dolazi iz duše i oslikava svijet baš onakav kakvog ga vidi očima nutrine. Zato je dragocjena za čovječanstvo. Svako je djelo poput sna koji nosi poruku, koji ima dubinu, koji priča svoju istinu. A koliko je takvih snova, takvih istina prošlo kroz Markove ruke tijekom proteklih godina? Sati, dani i godine rada stoje sabrani u njegovoj knjizi života. Poslužiti ću se citatom iz Biblije, riječima koje nikad ne prolaze, koje i u trećem tisućljeću jednakom snagom mogu uzdrmati svijet: *Budite sol zemlje i svjetlo svijeta*. Umjetnost je Marko doživljavao kao svjetlo, kao njivu koja rađa plodovima duše, a umjetnicima zadarskoga književnoga kruga želio je što više inspiracija i svjetla istine.

Završavam s Markovom rečenicom zapisanom u jednoj od njegovih brojnih recenzija, rečenicom koja govori o snu, o bitnosti, o smislu njegova stvaranja: „Najzadovoljniji sam kad susretnem mladog pisca, tad znam da moj narod ne će umrijeti.“

Dragi Markovi prijatelji, Marka više nema među nama. Žalosni smo što nas je zauvijek napustio, no istodobno radosni što smo bili njegovi suvremenici. Vjerujem da ste iz ovog nekrologa bar djelomično mogli spoznati da je Marko dao vidan doprinos životu našega grada i naroda. Na to treba biti ponosno ne samo njegovo potomstvo nego i njegovi suradnici i svi drugi s kojima se družio.

Dragi Marko, neka ti je laka hrvatska zemlja koju si tako ljubio.

U Zadru 21. siječnja 2015.

Pred križem

Pokloni se srcem Isusu na križu.
On te promatra i sluša.

Isus prikovan na križu želi
da ti u ovom svijetu budeš njegovo tijelo,
njegove ruke, njegove noge, njegovo srce.
Nosiš njegovo ime: ti si kršćanin.
Svojim si krštenjem unesen u njegov križ,
da bude prepoznatljiv u ovom svijetu.

Možeš li sada reći Isusu, gledajući ga raspeta na križu:
– Isuse, ja sam ostavio tvoje tragove u ovome svijetu.
Hoće li tako reći i oni koje susrećeš u životu?

– Tko nije sa mnom, protiv mene je – kaže Isus.
Može li tvoj život u ovom trenutku reći po Srcu Isusovu:
– Oče! Oče, neka bude volja tvoja po mojim životnim križevima!

Možeš li sada reći raspetom Isusu:
– Želim vršiti volju Očevu! Želim ponovno krenuti tvojim putem,
želim prihvatiti volju Očevu u svom životu.

Ako tvoje srce kuca kao Isusovo, onda Duh Sveti djeluje u tebi,
tako da s Isusom možeš u radosti Bogu reći: – Oče!

Zato srcem moli *Oče naš*...

Željom svoga srca, združen s Isusom i u snazi Duha,
sada uđi u Trojstvenu Obitelj
i pokušaj ostati u Isusu svim svojim bićem,
svojim tijelom, razumom, željom i srcem.
Neka njegova prisutnost posveti trenutke tvojega života!

I poslušaj onaj glas u dubini svoga srca koji ti govori:
– Nikad ne želim biti odijeljen od Isusa: želim biti s njim!

M. Š.

Papin posjet Aziji – Crkvi u Sri Lanki i na Filipinima

Ohrabrenje Crkvama u procvatu

Papa, koji je prema vlastitim riječima stigao u Rim s drugoga kraja zemlje, iz daleke Argentine, zaputio se ovih siječanjskih dana na drugi kraj svijeta – u azijske zemlje, najprije na Sri Lanku, zemlju razdiranu građanskih ratom i sukobima, gdje je proglasio svetim misionara iz sedamnaestoga stoljeća, a potom na Filipine. Pošao je putem svojih prethodnika. Pavao VI. bio je na Filipinima davne 1970., prije četrdeset i pet godina, a Ivan Pavao II. je prije dvadesetak godina također bio u Manili i slavio dotada najmnogoljudniju euharistijsku žrtvu u nazočnosti više od četiri milijuna vjernika. Ovaj put je i ta brojka nadmašena. Prema nekim računicama završnom je euharistijskom slavlju nazočilo više od sedam milijuna vjernika.

fra Tomislav Pervan

Usporedbe radi, u prosincu se u Meksiku slavi svetkovina Gospe od Guadalupe. Svi su meksički biskupi ove godine pozvali na usrdnu molitvu Majci Božjoj da se dokinu i prestanu sukobi vezani uz trgovinu drogom, ubijanja nevinih, otmice, razbojstva, koja graniče s građanskim ratom. Oko svetkovine Gospe iz Guadalupe (12. prosinca) u Marijiniu se svetištu skupilo više od osam milijuna hodočasnika, što je za naše prilike gotovo nepojmljiva brojka. Dok se ovdje na zapadnoeuropskom tlu na euharistijskim slavljinama vide uglavnom starije i sijede osobe, na Filipinima, odnosno u afričkim i azijskim Crkvama, dominira mladost i svježina evangelizacije.

Papa je svojim pohodom htio inicirati proslavu petstote obljetnice evangelizacije te daleke zemlje, prozvana po španjolskom princu Filipu. Papin je posjet imao crkvenu, ali i socijalnu narav. Filipinski arhipelag (koji broji više od sedam tisuća otoka) misionirali su španjolski misionari od god. 1521. Dok se u Europi, a i diljem svijeta, crkvene zajednice proizišle iz Lutherove reformacije pripremaju za proslavu 500. obljetnice toga povijesnog raskola koji je prepolio Crkvu, uveo u Crkvu mnoge novotarije, toliko toga dokinuo što je tradicijom, dugom uporabom bilo posvećeno, dotle se Filipini pripremaju za proslavu petstote obljetnice pokrštanja, a nakon njih uslijedit će i pola tisućljeća od misioniranja Meksika i Novoga svijeta.

Spominjući se god. 1517. i Lutherova otklona od Rima, čovjek se pita što bismo imali tu slaviti? Što je dobra donijela reformacija Crkvi, osim možda isticanja značenja Sveto-

ga pisma u životu vjernika? Kada je papa Benedikt god 2011. bio posljednji put u svojoj domovini, nakon povijesnoga govora u njemačkom parlamentu u Berlinu, zaputio se u

Lutherov zavičaj, bio je u Erfurtu te na mjestima na kojima je Luther živio kao redovnik, svećenik, predavao, slavio Euharistiju dok nije pod nesretnim okolnostima raskinuo s Papom i Rimom. Njemački su protestanti očekivali od Benedikta – njemačkoga pape – neke „ekumenske darove“. Od svega toga ne bijaše ništa. Benedikt ih je „razočarao“. Papa je i katolike i protestante pozvao da se zapute, okrenu prema vlastitu izvoru, prema Novome zavjetu i Isusu Kristu te vlastitu vjerovanju. *Credo* nam je zajednički, još od prvih ekumenskih sabora.

Ekumenizam te ekumenski „darovi“ ne sastoje se u ustupcima jednoj ili drugoj strani, nego se svi moramo zapitati koliko naš život i praksa, koliko naša vjera odgovara onomu što je Isus htio svojim životom i navještajem. Tek kada budemo mjerili sve svoje prema Isusu Kristu, moći ćemo ići prema željenoj jedinstvu. Sve je drugo sporedno. Isus Krist mora biti u žarištu, on je Gospodin i Gospodar, svima nam je pojaviti se pred njegovim sudištem. On poznaje sve tajne srca. Nema područja čovjekova života – od bioetike pa do eutanazije – u kojem se protestanti nisu povelili za „duhom svijeta“, i ne vidimo da im je snažan supstrat vjere. Naprotiv, sve se uvelike svodi na nešto etike, a rijetki su

rukavci u protestantizmu koji se bave mistikom, svetošću, svetim životom u svagdanu.

Za razliku od Crkve u Europi koja, čini se, živi na „infuziji“, Crkva je na Filipinima snažna i mlada. Upravo kao i ona u Koreji koju je Papa pohodio u kolovozu. Zemlja broji više od stotinu milijuna stanovnika, više od 85 % su katolici. Crkva je snažno obilježena pučkom pobožnošću i ona zahvaća sve slojeve pučanstva. Od misijske Crkve filipinska je Crkva postala misionarska. Primjerice, još je 1970. papa Pavao VI. blagoslovio crkvenu radiopostaju *Radio Veritas Asia*. Danas taj radio emitira iz Manile na 16 jezika, u sve dijelove Azije u kojima je kršćanstvo skromno ili nikako zastupljeno ili pak proganjeno kao u Kini, Vijetnamu, Myanmaru, ali i prema Indiji i Pakistanu. Snažna filipinska Crkva osjeća se suodgovornom za misije u cijeloj Aziji, novčano potpomaže više od 20 tisuća kineskih studenata na svome otočju, duhovno skrbi za milijune Filipinaca koji rade u azijskoj ili pak arapskoj dijaspori, zarađujući ondje kruh svagdanji za sebe i obitelji. Naspram mnogih ostarjelih mjesnih Crkava u Europi, filipinska Crkva ostavlja snažan dojam na misionarskom, katehetskom, pastoralnom i socijalnom planu. Filipinske (kao i indijske) časne sestre pronaći ćemo u mnogim njemačkim bolnicama.

Izbor Pape s drugoga kraja svijeta u proljeće 2013. bijaše posljedica internacionalizacije kardinalskoga zbora što je inicirao napose Ivan Pavao II. Zato sadašnji Papa stavlja težište na Crkve izvan Europe. To je istodobno i ohrabrujuće i zabrinjavajuće. Naime, s jedne smo strane radosni da se Kristova poruka širi diljem svijeta, da su Crkve u Aziji i Africi nadrasle „dječju obuču“, da su odrasle i snažne. A s druge se strane moramo zamisliti nad činjenicom da je stari kontinent – Europa – demografski sve stariji, gubi svoju životnost, što se preslikava i na crkvene strukture.

Za pastoralnoga pohoda Filipinima Papa je snažno očitovao kako dobro poznaje nevolje i brige filipinskoga puka, kako je svjestan siromaštva i korupcije, možda bolje nego ovdje na europskom tlu. Za mnoge je katolike u Europi vjera baština kojoj se čovjek „odužuje“ nedjeljnim pohodom crkvi ili pak novčanim prilogom i doprinosom. Milijunima pak Filipinaca vjera je jedino sigurno uporište u krajnje nesigurnu i ugroženu životu, okruženu potresima, poplavama, tajfunima, siromaštvom, administrativnom samovoljom, političkom korupcijom. Papina empatija, snažna kritika postojećega stanja, socijalne nepravde te njegovo isticanje Kristova križa ulili su ovome duboko religioznome narodu utjehu i snagu.

Ekumenizam te ekumenski „darovi“ ne sastoje se u ustupcima jednoj ili drugoj strani, nego se svi moramo zapitati koliko naš život i praksa, koliko naša vjera odgovara onomu što je Isus htio svojim životom i navještajem. Tek kada budemo mjerili sve svoje prema Isusu Kristu, moći ćemo ići prema željenoj jedinstvu. Sve je drugo sporedno.

Jasno, u vremenu globalizacije i interneta ni Filipini nisu pošteđeni utjecaja zapadne kulture i civilizacije, konzumerizma, rastakanja temelja braka i obitelji. Prema nekim statistikama na Filipinima se nešto više od 30 % brakova sklapa u crkvama, ostali žive ili u civilnom braku ili pak u partnerskim odnosima. Napose je zabrinjavajuće stanje u velikim gradovima. Trebaju novi oblici obiteljskoga pastorala. Oko 30 % katolika pohađaju redovito nedjeljna euharistijska slavlja. Stoga je značajan naglasak na kršćanskim obiteljima koje moraju postati žive stanice i škole vjere, biti navjesticima radosne vijesti u svome okružju. Papin pohod trebao bi poslužiti svećenicima u novom zalaganju za snažnu evangelizaciju.

Sretni smo zbog pripadnosti jednoj, svetoj, *katoličkoj* i apostolskoj Crkvi. Da, upravo katoličkoj. Središnjica naše vjere jest utjelovljenje Logosa, druge božanske osobe. Prema Kristu smjera cjelokupnost Božje objave u povijesti spasenja. Božja se ljubav očitovala, u cjelini i bez zadržke, u Isusu iz Nazareta te želi zahvatiti cijeli svijet. *Katolicitet* je najznačajniji miljokaz naše duhovnosti – otvaranje prema svim ljudima – koje se nastavlja u Duhu Svetome, ovdje i danas. *Katolištvo* nije *uniformitas*, jednolikost, jednoobraznost, nego spremnost otvoriti se drugomu, spremnost podijeliti vlastito iskustvo s drugima, spremnost primanja i davanja, poučavanja i biti poučen od drugih. A Crkva u Europi može mnogo toga naučiti od mladih Crkava diljem svijeta. To je ona nužna simbioza i sinergija, zajedničko djelovanje i sudjelovanje u Gospodnjem djelu.

Između Gospe i moga poslanja postoji veza

Svećenik Yozefu – Balikuddembe Ssemakula dolazi iz Ugande, no svoju svećeničku službu vrši u Sjedinjenim Američkim Državama. Svećenik je već 21 godinu. Ovih je dana treći put bio u Međugorju. Prva dva puta došao je sa skupinom hodočasnika, ali je osjetio da treba biti sam, da treba više moliti. Ističe da ga ovo mjesto na poseban način osnažuje: „Kada sam došao prvi put, nisam znao mnogo o Međugorju. Već sam tada imao poslanje da molim za obitelji, za ozdravljenje obitelji. Dok sam bio tu, ljudi su mi rekli: 'Zar ti ne znaš da je Gospa nešto rekla o tvom po-

slanju?' Ja sam se iznenadio, nisam znao. Rekli su mi da je moje poslanje u poruci od 25. ožujka 1997. Pročitao sam i shvatio da izme-

đu Gospe u Međugorju i moga poslanja postoji velika veza. Putujem po cijelome svijetu i radim na ozdravljanju obitelji. Učim ljude moliti i objašnjavam im kako rane koje smo zadobili utječu na naše ponašanje. Mogu kazati da je Međugorje mjesto u koje se svaka osoba ponovno želi vratiti. Kada dođe ova- mo, čovjek osjeća da ga nešto vuče i vraća natrag. Doista mislim da je ovo mjesto jako posebno i da je izvor velikih milosti.“

Papa Franjo 6. lipnja u Sarajevu

Vatikan (IKA) – „Želim objaviti da ću u subotu, 6. lipnja, ako Bog da, ići u Sarajevo, glavni grad Bosne i Hercegovine“, rekao je papa Franjo nakon Angelusa u nedjelju, 1. veljače. Papa Franjo pozvao je vjernike na molitvu za ovaj njegov pohod kojemu je cilj ohrabriti tamošnje vjernike katolike, probuditi kvasac dobra i pridonijeti učvršćenju bratstva i mira.

Iskustva na dočeku nove godine

Na dočeku nove 2015. godine susreli smo Ivana Juretića iz Rijeke i Dražena Kraljića iz Omišlja na otoku Krku. Ivan je treći put bio na molitvenom bdijenju u Međugorju. Već 23 godine bavi se organizacijom hodočašća iz Hrvatske u marijanska svetišta Italije, Slovenije, Austrije. O dočeku u Međugorju kazao je: „Mislim da su najljepši dočeci nove godine u Rimu i Međugorju. U Međugorje volim doći privatno da se duhovno osnažim, bez obveza prema skupini i ljudima. Ovdje osjećam velike milosti.“ Draženu je ovo četvrti dolazak u Međugorje, ali na dočeku je bio prvi put. „Mislim da je današnji svijet prepun raznih svjetovnih ponuda koje ne mogu do kraja ispuniti čovjeka. Baš zato mladi dolaze ovamo u potrazi za duhovnim bogatstvom koje će ih u potpunosti ispuniti“, kazao je Dražen.

Hodočašće zajednice Totus Tuus

Članovi zajednice Totus Tuus iz Hrvatske boravili su u Međugorju od 29. prosinca 2014. do 3. siječnja 2015. Dvadesetak mladih iz Čakovca, Varaždina, Križevaca i Osijeka ovdje su zajedno dočekali novu godinu. Pet dana duhovne obnove proveli su sudjelujući na programu koji organizira njihova zajednica i na večernjem programu u međugorskoj župnoj crkvi.

Duhovni program obuhvaćao je molitvu krunice srcem, Sveto pismo, post, ispovijed i Euharistiju, molitvu na Brdu ukazanja i na Križevcu, duhovne poticaje voditelja, duhovne razgovore i slavljenje Boga.

Istodobno je održan i Drugi kamp za djevojčice iz okolice Mostara i Međugorja na temu *Andeli čuvari*. U radu kampa sudjelovalo je 30-ak djevojčica i pet voditelja.

Fra Ante Vučković o iskustvu Međugorja

Na stranicama portala bogoslova Hercegovačke franjevačke provincije fra3.net objavljen je razgovor s fra Antom Vučkovićem, svećenikom, teologom i filozofom koji je na 25. Mladifestu u Međugorju držao svakodnevne kateheze o temi „Evo ti

Majke“. „Mladifest je za mene bio dragocjeno iskustvo susreta s mladim ljudima koji su nošeni potrebom za Bogom, molitvom, zajedništvom u Duhu Božjemu. Svoje oduševljenje nisam krio. Naprotiv. Bio sam jako zadovoljan što sam smio biti dio događanja.“

Seminari za djevojke u organizaciji Školskih sestara franjevki

Svetom Misom u nedjelju 18. siječnja u Međugorju je u organizaciji Školskih sestara franjevki (Mostar) završen dvodnevni seminar za djevojke 1. i 2. razreda srednje škole. Susret se održavao u kući *Domus pacis*. Sudjelovale su 32 djevojke iz Posušja, Ljubuškog, Širokog Brijega i Gorice-Sovića. Mostarske Školske sestre franjevke već gotovo 25 godina organiziraju molitvene susrete za djevojke.

„Najveći su nam poticaj povratne informacije djevojaka koje se rado prisjećaju seminara i rado ponovno dolaze. To nam je veliko ohrabrenje. Seminari nisu organizirani da bismo privukli djevojke, no u sku-

pini onih koje su sada u samostanu, njih četiri-pet redovito je dolazilo na te seminare. Ako mladim djevojkama na taj način možemo pomoći u otkrivanju svoga poziva, mi smo sretne i rado ih primamo. Djevojke sa seminara sa sobom nose i Međugorje. Mnoge od njih u Međugorju otkriju klanjanje i to ističu kao jedno od vrlo lijepih iskustava. Ostaju i poznanstva“, kazala je s. Danijela Brekalo te najavila nadolazeće seminare: „U veljači će biti seminar za učenice 7. i 8. razreda, a u ožujku za cijelu srednju školu. Imat ćemo i jedan susret za studentice i djelatnice. U šest termina nastojimo pokriti sve uzraste.“

Svetkovine Bogojavljenja i Krštenja Gospodnjeg

U Međugorju je u utorak 6. siječnja 2015. proslavljena svetkovina Bogojavljenja. Uz župljane su bili nazočni i hodočasnici iz SAD-a i Italije. Tijekom dana slavljene su četiri svete Mise na hrvatskom te po jedna na talijanskom i engleskom jeziku. Svetu Misu u 11 sati u prepunoj je međugorskoj crkvi predslavio fra Hrvoje Miletić. U propovijedi je podsjetio da samo Matejevo evanđelje spominje pohod triju mudraca: „Današnje evanđelje počinje s napomenom da su tri mudraca došla tražiti Isusa u Jeruzalemu. Oni ga traže u tadašnjem središtu vjerskoga i kulturnoga života, ali ga tamo ne pronalaze. Čine tipičnu ljudsku pogrešku: traže Boga među umnima, moćnima i bogatima. To je problem kršćana svih vremena: često nisu sposobni spustiti se i potražiti Boga među maleni- ma, neznatnima, napuštenima. Za nas je još tragičnije i bitnije to što kršćani nisu sposobni potražiti Boga u svojoj okolini, u svojoj obitelji, među bližnjima, u sebi. Mudraci Boga ne pronalaze u Jeruzalemu, ali pitaju za savjet i ne odustaju. Svi iskreni bogotražitelji ponekad naiđu na neuspjeh, sumnju, bolest ili nesreću u obitelji koja ih poljulja, koja poljulja vjeru u Boga. Ali, bitno je ne odustati, poput mudraca“, kazao je fra Hrvoje.

Fra Hrvoje Miletić predvodio je i večernja misno slavlje u nedjelju 11. siječnja na blagdan Krštenja Gospodnjega kojim završava božićno vrijeme liturgijske godine. U propovijedi je kazao: „U središtu su evanđelja sv. Ivan Krstitelj i Isus. Krštenje na Jordanu je događaj Božje objave. Ono što su zvijezde pokazale mudracima i što su mudraci prepoznali, to je Otac nebeski osobno posvjedočio. Potvrdio je Isusa svojim sinom pred svima koji su ga slušali.“

Statistika za siječanj 2015.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 45 050
Broj svećenika koncelebriranih: 943
(30 dnevno)

Trinaesta obljetnica smrti fra Leonarda Oreča

U srijedu 21. siječnja 2015. navršilo se trinaest godina od smrti fra Leonarda Oreča (Posuški Gradac, 1928. – Zagreb, 2002.), bivšega međugorskog župnika i utemeljitelja vjersko-humanitarne organizacije „Međugorje – Mir“. Fra Leonard je služio u Međugorju od 1988. do 1991., a od toga je nešto više od godinu dana bio župnik. Tijekom te tri godine ostavio je neizbrisiv trag kao iskusan i mudar svećenik te gorljiv širitelj Gospine poruke mira i pomirenja. Godine 1992. utemeljio je humanitarnu udrugu „Međugorje – Mir“ koja djeluje i danas. Od 1997. nadalje fra Leonard je radio u Generalnoj kuriji franjevačkoga reda u Rimu. Na toj je službi bio do srpnja 2001., kada ga je pogodila teška bolest. Upravo je tih dana bio proslavio svoju zlatnu Misu – 50 godina svećeništva. Preminuo je u Zagrebu 21. siječnja 2002. Pokopan je 23. siječnja u Posušju.

Dvadeset i drugi međunarodni susret organizatora

Dvadeset i drugi međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se od 2. do 6. ožujka 2015. Tema susreta je „Mir vama!“ (Iv 20, 21). Predavač je međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Korizmeni seminar posta, molitve i šutnje na hrvatskom jeziku

Korizmeni seminar posta, molitve i šutnje održava se od 15. do 20. veljače 2015. u kući molitve Domus pacis. Prijave slati Mariji Dugandžić na e-adresu seminar.marija@medjugorje.hr ili na telefon/faks 00 387 36 651 999.

Franjevački svjetovni red u Međugorju

Franjevački svjetovni red u Međugorju pokrenuo je fra Anzelmo Čulina 17. rujna 1885. Prema podacima iz 1940., župa je imala 625 članova Trećega reda. Od 1991. do 2007. nemamo službenih podataka o djelovanju i radu FSR-a, ali znamo da se nikada nije ugasio. Godine

2007. blagopokojni župnik fra Petar Vlašić bio je oživio rad FSR-a te preuzeo duhovno vodstvo trećara. Svake prve subote u mjesecu slavi se sakrament pomirenja, sveta Misa za trećare i za pokojne članove FSR-a. Sve veće blagdane i svetkovine članovi obilježavaju zajedno.

Dvadeset pet godina djelovanja zbora „Kraljica Mira“

U Međugorju već dvadeset i pet godina djeluje mješoviti zbor „Kraljica Mira“ osnovan 1990. Zbor uveličava liturgijska slavlja te sve bitnije događaje u župi. Trenutno ima 40 odličnih pjevača, a njime od 2010. ravna s. Irena Azinović. Tijekom protekle godine zbor je imao i veći broj zapaženih nastupa. U srpnju je s vrlo raznolikim i bogatim programom održao samostalni koncert u dvorani

Ivana Pavla II. S. Irena tada je kazala: „Želim zahvaliti svima koji podupiru rad župnoga zbora, našem župniku fra Marinku i obiteljima članova zbora na velikom razumijevanju. Biti ovdje u Međugorju velika je milost, ali i odgovornost. Nije lako ustrajati. Zato zahvaljujem Bogu i dragoj Gospi za ove divne ljude s kojima radim. Velika pomoć u našem radu je naša draga profesorica Katja koja zaslužuje iskreno hvala.“

Obljetnica blagoslova župne crkve sv. Jakova apostola

Ove se godine navršava 46. godina od blagoslova međugorske župne crkve sv. Jakova. Nakon utemeljenja župe 1892., prva je župna crkva bila dovršena 1897. Za ono je vrijeme bila velika i lijepa, ali su zbog trusna tla na kojemu je bila sagrađena njezini zidovi ubrzo počeli pucati. Cijelo je zdanje počelo tonuti pa se odmah nakon I. svjetskog rata počelo razmišljati o gradnji nove crkve, na kojoj su radovi trajali od 1934. do 19. siječnja 1969., kada je bila i blagoslovljena.

Povjesničar dr. fra Robert Jolić podsjetio je da je o tome događaju pisao i *Glas Koncila*. „Sve je bilo svečano i sve se govorilo u superlativima, i vjerujem da je taj događaj zavrijedio da se tako o njemu govori. Taj završetak, taj blagoslov, bio je kraj jednoga dugoga puta koji je započeo trideset i više godina prije toga. Tek se početkom 1969. uspjelo dovršiti crkvu ugrubo. Dakako da je radova bilo i nakon toga. Naši franjevci fra Stanko Vasilj i fra Leonard Oreč poslali su jedan izvještaj *Glasu Koncila* koji je tiskan početkom veljače 1969. Bilo je mnoštvo svijeta. Pozvan je i provincijal, tada je bilo rečeno i što je tko darovao“, istaknuo je dr. fra Robert Jolić.

Uplate za Glasnik mira

Poštovani pretplatnici, događa se da na bankovnim izvadcima nema nikakva podatka po kojemu bismo mogli raspoznati tko je uplatio pretplatu i komu treba slati časopis.

Ljubazno Vas molimo da pri plaćanju S RAČUNA NA RAČUN svakako tražite da bude vidljivo IME, PREZIME I ADRESA OSOBE KOJA PRIMA ČASOPIS. Ako toga podatka nema, a Vi nam se ne javite, može se dogoditi da Vam prekinemo pretplatu jer ne znamo komu pripisati uplatu.

Molimo Vas isto tako da UPLATE GOTOVINOM vršite POŠTANSKOM UPUTNICOM na adresu Gospin trg 1, a nikako uplatnicom na bankovni račun jer kod takvih izvoda ne stoji nikakav podatak o uplatitelju.

Sve one koji su možda uplatili, a časopis im više ne stiže, molimo da nam se jave pa ćemo provjeriti što se dogodilo. Hvala.

70. obljetnica pogibije fratara na Širokom Brijegu

Utorak 10. veljače, na spomen-dan bl. kardinala Alojzija Stepinca, sjećamo se i franjevaca ubijenih koncem Drugoga svjetskog rata i u poraću te međugorskih župljana stradalih u Prvom i Drugom svjetskom te u Domovinskom ratu. Franjevačko brat-

stvo i Vicepostulatora postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“ ove godine, na 70. obljetnicu njihove pogibije, organiziraju svečanu proslavu kao znak sjećanja na ubijene hercegovačke fratre na Širokom Brijegu. Trodnevnicu započinje 4. veljače.

Međunarodna hodočašća osoba s posebnim potrebama

Četvrto međunarodno hodočašće osoba s posebnim potrebama održat će se od 11. do 14. lipnja 2015. Hodočasnike će i ove godine ugostiti međugorski župljani. Organizatori su Župni ured Međugorje, udruga „Susret“ iz Čitluka i Majčino selo.

Protjeklo se hodočašće održalo u mjesecu listopadu 2014. pod krilaticom „U Gospinoj školi“, a okupilo je više od 1 350 sudionika. Svi su bili smješteni po obiteljima, u pansionima i međugorskim hotelima, koji su im za sva četiri dana boravka pružili besplatan smještaj i hranu. U taj je čin ljubavi bilo uključeno 85 međugorskih obitelji.

Međugorski župnik fra Marinko Šakota o tom je događaju kazao: „Prošle je godine hodočašće bilo u listopadu, pretprošle u rujnu. Tražimo termin koji najbolje odgovara župljanima koji bi htjeli primiti sudionike u svoje domove. Ljudi žele doći jer im je to nešto posebno, a i nama je posebno jer smo osjetili ljubav. Netko je od

Mladi Srca Marijina

Na 25. Mladifestu svjedočili su Željka i Matija Milošić, članovi zajednice *Mladi Srca Marijina*. Govorili su o osobnu iskustvu hodanja, o predbračnoj ljubavi, o predbračnoj čistoći i o čistoći srca.

Željka i Matija Milošić

Pripadamo pokretu *Mladi Srca Marijina* koji se inspirira biblijskim tekstom iz Isusova Govora na gori (Mt 5, 8): *Blago čistima srcem, oni će Boga gledati*. Što to znači da ćemo Boga gledati? Osoba koja želi Boga gledati ne samo u nebu nego i u međuljudskim odnosima, mora imati čisto srce.

Revolucija Hugh Heffnera i revolucija Ivana Pavla II.

Dvadesetih godina XX. stoljeća rodile su se dvije osobe: Hugh Heffner, osnivač časopisa *Playboy*, i Karol Woytila, budući Ivan Pavao II.

Heffner se rodio 1926. Njegova je obitelj pripadala puritancima. Evo što on kaže: „Moja je obitelj puritanska u doslovnom smislu riječi, što znači da kod nas nije bilo dopušteno nikakvo grljenje ni ljubljenje. Moja mi se mama poslije ispričala što mi nije znala iskazati svoje osjećaje.“ On joj je na to rekao: „Mama, zbog stvari koje su se dogodile promijenio se moj život i život cijeloga svijeta.“ Pokretanje časopisa *Playboy* bio je njegov odgovor na licemjerstvo puritanaca. Kaže dalje: „Puritancima spolni odnos služi samo prokreaciji, sve je ostalo grijeh.“ Heffner kaže da su mu ljubavni filmovi bili zamjenski roditelji. Jedan pastor kaže da je Heffner bio tražitelj, da je tražio smisao i odgovore, da je bio duhovan čovjek. No kakva je to „duhovitost“? Heffner je tražio ispunjenje svojih čežnji, no kako? Promatrao je tijelo, muškarce i žene, i rekao: Ovo ću ljudima nabijati na nos. Gledajte, gledajte, gledajte! Počeo je veličati tijelo, ali na krivi način. Počeo je širiti pornografske slike.

Najbolja slika koja postoji na svijetu smo ti i ja. U početku je Bog stvorio čovjeka na svoju sliku. I što se dogodilo? Dogodio se pad i čovjek je tijelo počeo smatrati nečim lošim. Tijelo se zgužvalo, postalo je simbolom nečeg prljavog i ružnog.

Godine 1920. rodio se Karol Woytila. S devet je godina izgubio majku, s 12 je izgubio brata, s 20 je izgubio oca. Prošao je kroz II. svjetski rat, izgubio mnoge prijatelje, po-

najviše Židove. On je, kao i Heffner, rekao da tijelo nije loše, no počeo je odmotavati zgužvani papir, vraćati se na početak, onako kako je Bog zamislio upoznavanje muškarca i žene. Počeo je moliti, počeo je tražiti Božje vodstvo i razvijati svoju teologiju tijela. To je radosna vijest XX. stoljeća.

Mi danas živimo u dvama kontekstima: jedan je Heffnerova pornografska revolucija, a drugi je revolucija Ivana Pavla II. koja se sastoji od njegovih 129 kateheza o teologiji tijela, o ljubavi između muškarca i žene. Što znači biti muškarac? Što znači kvalitetno sazrijeti u istinskoga muškarca, u istinsku ženu? Što je istinska muževnost i istinska ženstvenost? Ivan Pavao II. kaže da trebamo obnoviti govor o čistoći.

Ja sam iskusio što znači robovati pornografiji, a znam da mnogi mladići imaju s tim problema. O tome se u crkvenim zajednicama ne govori, a pornografija je svuda oko nas jer je jednom davno Heffner s tim započeo.

Međusobno predanje ne ide bez predanja Bogu

Supruga i ja započeli smo svoju vezu 12. veljače 2008. Bili smo oboje vjernici i odmah na početku donijeli smo odluku da ne ćemo spavati zajedno prije braka. Pet godina prije braka doista smo živjeli u želji da što dublje proživimo svoju vezu, da svoja srca do kraja predamo Bogu da nas on čisti. Vjenčali smo se 8. rujna 2012., na Malu Gospu. Htjeli smo Gospi predati svoja srca jer je ona bila naša utvrda. Čak smo i na prstenje uredili geslo Ivana Pavla II.: *Totus tuus*, sav sam tvoj. Naše međusobno predanje ne ide bez predanja Bogu. Ako nisam povezan s nebom, tada moj odnos sa suprugom ne funkcionira. Nemam joj što dati.

U našem se hodanju postavljalo pitanje koliko nam je Bog bitan. Pitali smo se koliko daleko je predaleko. Što je nama značio poljubac? Muškarci bi žene najradije „pojeli“! Dečko u glavi ima misao kako će je odvesti

u krevet, a za curu je poljubac iskaz nježnosti. Tijelo govori određenim jezikom, spolnost govori određenim jezikom. Što znači spolni odnos prije braka? Znači da ću ti dati svoje tijelo, ali ostavljam otvorena vrata da mogu po potrebi pobjeći. Što znači spolni čin u braku? Znači da ti se potpuno predajem bez ikakva pridržaja, da želim biti potpuno tvoj, želim biti potpuno tvoja.

Koje su posljedice nedosljedno življene čistoće? Što muškarac radi? Počinje ljubljenje, maženje. Najčešće djevojka kaže da ne želi ići dalje, a on njoj: Ti mene ne voliš! Počinje od sebe praviti žrtvu. Mi smo takvi! Počinjemo glumiti. Mene je Gospodin pozivao na to da budem „faca“, da budem odgovoran. Muškarac je spreman ženi reći da će sve učiniti za nju, letjet će preko brda i planina, ali kada ju treba sačuvati od samoga sebe, onda je već malo teže. Ivan Pavao II. poziva nas upravo na to. Ljubav prema ženi mjeri se dozom odgovornosti prema njoj. U skupini u kojoj se sastajemo govorimo upravo o tim stvarima – o teologiji tijela.

Mladi Srca Marijina

Preko naše FB-stranice *Mladi Srca Marijina* javljaju nam se mladići i djevojke, šalju po-

Mladi Srca Marijina je pokret koji ima želju da se u župnim zajednicama formiraju skupine u kojima će se otvoreno govoriti o spolnosti. Govor o predbračnoj spolnoj čistoći, ako se svodi samo na to, postaje ideologija. Mi kažemo: *Blago čistima srcem, oni će Boga gledati*. Takav govor ima evangelizacijski učinak, napose prema onima koji su izvan Crkve. Na naše sastanke dolaze oni koji baš i ne zalaze u crkvu, ali ih zanima tijelo, seksualnost.

ruke, govore o svojim iskustvima. Jedna djevojka kaže da je sa svojim mladićem živjela predbračnu čistoću i onda ju je prevario s drugom koja je bila „otvorenija“. Rekao joj je: Vidiš, ona je prava žena, a ne ti koja glumiš nekakvu pobožnjakinju!

Jedna druga djevojka piše da ju je mladić ostavio jer je bila previše „duhovna“. Prva kaže da mladić koji ju je ostavio ministri- ra! Druga kaže da njezin „bivši“ svira i pjeva u zboru! Ponekad živimo dvostrukim životom. Sjedimo na dvjema stolicama. To sam i sam iskusio. Ne ide to tako. Ili si Božji do srži ili nisi uopće.

Blaženi Alojzije Stepinac kaže: Ili ćemo biti katolici ili ne ćemo. Treba biti katolik do kraja, boriti se za svoje vrijednosti i predati svoje srce Mariji. Poznam jednog karmelićanina koji je rekao da nema „previše“ ili „pre-malo“ duhovnosti. Ili si duhovan ili nisi. Ili će tvoja duhovnost biti kvalitetna ili nije nikakva. Svi mi imamo onih pet kamenova kojima je David pobijedio Golijata: Euharistija, krunica, post, molitva, Sveto pismo.

Mladi Srca Marijina je pokret koji ima želju da se u župnim zajednicama formiraju skupine u kojima će se otvoreno govoriti o spolnosti. Govor o predbračnoj spolnoj čistoći, ako se svodi samo na to, postaje ideologija. Mi kažemo: *Blago čistima srcem, oni će Boga gledati*. Takav govor ima evangelizacijski učinak, napose prema onima koji su izvan Crkve. Na naše sastanke dolaze oni koji baš i ne zalaze u crkvu, ali ih zanima tijelo, seksualnost. Znali smo se podijeliti na mušku i žensku skupinu i toliko je stvari izišlo na vidjelo. Mogli su govoriti iz srca. Mogli su prepoznati istinu koju Bog želi reći po Svetom pismu. Imali smo jednu mušku skupinu iz Karlovca koja se zove *Sinovi sv. Josipa*. U njoj su muškarci od 18 do 60 godina. Iskreno smo razgovarali. Vidjeli smo muškarca koji se lomi, priznaje, klekne, traži oprostjenje od Boga jer je na svoju ženu

gledao kao na objekt za spolni život, a ne kao na osobu. Pavao kaže Efežanima da muževi trebaju ljubiti svoje žene kao što Krist ljubi Crkvu. Kako? Daje svoj život za nju, umire sebi, svojim površnim idejama i željama... Treba žrtvovati svoj ego, ne bacati novac na isprazne stvari, nego ga staviti sa strane za obitelj. U tim skupinama molimo i za župnike da prepoznaju bitnost govora o spolnosti, o ljudskoj seksualnosti.

Oni koji se odluče živjeti predbračnu čistoću dobiju lančić kao znak predanja Isusu i Mariji i sliku Gospe. Predanje Mariji je silno bitno. Treba joj predati svoje padove. Dolaze nam dečki koji su se odlučili za predbračnu čistoću, ali su imali padove. Bore se s pornografijom, s internetom i slično. Postoje načini da se to spriječi. Bitno je boriti se za čistoću pogleda. Govorim muškima da Mariji predaju svoje oči i svoj pogled. Predajte joj svoju spolnost. Častite njezino djevičanstvo i vidjet ćete da nečiste misli bježe čim kažete: Blagoslovljeno djevičanstvo neoskrvnjene Blažene Djevice Marije. Molim vas, djevojke, ne proljevajte krv za bilo koga! Čuvajte svoju nevinost za svoga muža da mu se darujete. Ti si dar. Ti si dragocjena. Ti si neprocjenjivo blago. Pavao kaže da blago nosimo u glinenim posudama koje su krhke, ali Božja riječ kaže: Sve mogu u onome koji me jača!

Srce kameno i srce od mesa

Prorok Ezekijel kaže: Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa. Srce kameno je sebično, misli samo na sebe. Ono kaže: Boli me briga za tebe! Srce koje nije raskajano ne može primiti Božju ljubav. Postoje i srca od mesa. Kada Bog u njih izlije svoju milost, ona su propusna i mogu drugima pružiti strpljivost, blagost, ljubav. To je čisto srce. Takvo je srce kanal Božje ljubavi.

Nadam se da ćete svoj život predati Mariji i da ćete odlučiti živjeti predbračnu čistoću do kraja.

Foto Dani

Zdravo, bolesno, poremećeno ili što?

Pod pritiskom homoseksualnog lobija koji društvu nameće svoje „vrijednosti“, poput domino kockica padaju znanstveni i pravosudni kriteriji, obiteljska struktura, obrazovanje... U knjizi *Making gay okay*, koja je u pripremi u nakladničkoj kući Verbum, američki autor Robert R. Reilly objašnjava kako racionalizacija homoseksualnoga ponašanja dovodi do sveopćih društvenih promjena. Nemojmo se nikada umoriti prokazivati laži koje su uspjele baciti na koljena najviše društvene i državne institucije.

Lidija Paris

Događaj koji je pokrenuo lavinu – mogli bismo ga nazvati nekom vrstom „istočnoga grijeha“ na tom području – bila je odluka *Američke udruge psihijatara* iz 1973. kojom je homoseksualnost izbrisana s popisa bolesti i poremećaja. Problem je u tome što ta odluka nije bila ni medicinska ni znanstvena, nego politička, i što je bila donesena pod pritiskom ucjena borbenih aktivista za „homoseksualna prava“.

Ako nešto nije ni bolest ni poremećaj, znači da je zdravo. Ono što je zdravo, treba prihvatiti, poticati, promicati, čak poučavati – i eto nam homoseksualne ideologije u medijima i u školama! Ako je istospolan odnos zdrav i normalan, nema razloga da se istospolnim parovima uskraćuje brak i roditeljstvo... To dalje vodi do potpomognute oplodnje za ženske parove i do surogat-majčinstva za muške parove. Genetski inženjering zagarantira „samorazmnažanje“ i već ubrzano radi na stvaranju embrija od četiriju roditelja.

Sociopatski poremećaj osobnosti

U istinski znanstvenom smislu riječi zadatak je psihijatrije razumjeti kako funkcionira psiha kada ispravno radi i onda pomoći pojedinačnim psihama da funkcioniraju kako bi trebale. To bi, naravno, trebalo uključiti i spoznaju o tome kako ispravno funkcionira seksualnost i zašto.

Psihijatriju se tijekom proteklih četrdeset

godina zloupotrebljavalo da bi se opravdalo, čak promicalo homoseksualno ponašanje. Došlo je do nečuvane promjene: homoseksualnost koja je bila dijagnosticirana kao poremećaj, pretvorila se u simptom zdravlja. To je rezultat igara moći koje su se odvijale u dvoranama za sastanke, restoranima, hotelima i spavaćim sobama.

U *Priručniku za dijagnostiku i statistiku Američke udruge psihijatara*, službenoj klasifikaciji mentalnih oboljenja, homoseksualnost je sve do 1973. bila definirana kao poremećaj. U prvom izdanju iz 1953. homoseksualnost je bila opisana kao „sociopatski poremećaj osobnosti“. U drugom izdanju iz 1968. otpala je riječ „sociopatski“, no homoseksualnost se još uvijek smatrala „seksualnom devijacijom“. U posljednjoj verziji trećega izdanja iz 1987. ta riječ više ne postoji.

Pod pritiskom prijetnji i ucjena

Psihijatrijska klasifikacija homoseksualnosti predstavljala je nepremostivu zaprjeku pokretu za „gay prava“. Homoseksualni je aktivist Franklin Kameny izjavio: „Osjećam da cjelokupni pokret stoji ili pada na pitanju je li homoseksualnost bolest ili nije.“ Za gay aktiviste etiketa bolesti bila je mlinski kamen oko vrata. Bilo bi teško promicati mentalnu bolest ili patologiju kao ljudsko pravo! Zato je bilo apsolutno nužno dati homoseksualnosti status psihološki zdrave pojave koja je na istoj razini kao i heteroseksualnost.

Čovjek bi pretpostavio da će psihijatri najprije znanstveno proučavati činjenice i tek onda donijeti zaključak o tome je li

homoseksualnost psihološki problem. To se ipak nije dogodilo. Pali su pod pritiskom političkog aktivizma homoseksualnih militanata koji su počeli prijetiti i ometati sastanke Američke udruge psihijatara. Na godišnjim okupljanjima u San Francisku 1970. i u Washingtonu 1971., aktivisti *Fronta za oslobađanje gayeva* prekinuli su rad skupa. Oni to nazivaju „lovom na psihijatre“. Za upad na te kongrese kažu: „Nismo bili pristojni, nismo ni od koga tražili nikakvu uslugu, nego smo pokušali oduzeti legitimitet njihovu autoritetu.“ Časopisu *Psychiatric News* poslali su pismo s upozorenjem: „Naša je nazočnost bila tek početak intenzivne rastuće kampanje koju će voditi homoseksualci da bi se promijenio odnos psihijatrije prema homoseksualnosti. U protivnom ćemo diskreditirati psihijatriju.“

Fašistička organizacija

Ako mjere kojima su se koristili gay aktivisti podsjećaju na taktiku jurišnih jedinica, to ima svoje razloge. Na njih su se i ugledali. Eric Pollard, bivši član i suosnivač militantne homoseksualne organizacije ACT-UP/DC, priznao je 1991. da je „pomogao u stvaranju prave fašističke organizacije. U potaji smo stvarali aktivističku skupinu koja će iskorištavati medije za svoje ciljeve, koja će raditi u tajnosti i nekažnjeno kršiti zakone... Svjesno smo se odlučili za subverzivne metode koje smo velikim dijelom našli u knjizi *Mein Kampf*, metode koje su neki od nas proučavali kao način rada. Kako je ACT-UP/DC rastao, tako smo sustavno i kirurški napadali institucije za koje smo vjerovali da nam stoje na putu.“

Zašto su psihijatri popustili?

Zašto bi psihijatri popustili pred pritiskom ako ne postoji znanstveni temelj koji bi opravdao promjenu u klasifikaciji? Zato što su neki psihijatri i sami bili homoseksualne orijentacije, ali to nisu smjeli javno priznati jer homoseksualci u to vrijeme nisu smjeli raditi kao psihijatri. Jedan od najprominentnijih prikrivenih homoseksualaca bio je tada novoizabrani predsjednik Američke udruge psihijatara John P. Spiegel. Nije bio jedini. Jedna skupina homoseksualnih psihijatara bila je odlučila iznutra reformirati Američku udruhu psihijatara. Bili su uvjereni da će novi naraštaj, kada preuzme vodstvo, temeljito preobraziti američku psihijatriju. Aristotel kaže da ljudi pokreću revolucionarne promjene iz razloga koji su vezani uz njihove privatne živote.

Do odluke o promjeni u *Priručniku za dijagnostiku i statistiku* došlo je jedne noći u jednom baru u jednom hotelu na Havajima iz posve emocionalnih razloga. Rezolucija je bila napisana u jednoj hotelskoj sobi, zatim predstavljena Udruzi psihijatara i putem referenduma ponuđena na odluku. U tom je referendumu sudjelovala tek manjina članstva, ali je većina onih koji su sudjelovali prihvatila rezoluciju.

Toliko o znanstvenom pristupu kao temelju skidanja homoseksualnosti s popisa mentalnih oboljenja. To očito nije bio rezultat znanstvenih otkrića niti su promjenu donijeli stručnjaci za pitanje homoseksualnosti. Bio je to rezultat čistog aktivizma. To priznaju i sami homoseksualci. Gay aktivist

i pisac Jeffrey Weeks napisao je da ta odluka Američke udruge psihijatara nije bila nikakva znanstvena odluka, nego odgovor na političku kampanju. Homoseksualni aktivist i neurolog dr. Simon LeVay izjavio je da je gay aktivizam nesumnjivo snaga koja je natjerala Američku udruhu psihijatara da homoseksualnost skine s popisa bolesti.

To je bilo prvi put u povijesti zdravstvene skrbi da se o dijagnozi ili nepostojanju dijagnoze odlučivalo popularnim glasovanjem, a ne na temelju znanstvenih činjenica.

Psihijatrijska ludost

Evo kako je homoseksualnost klasificirana u trećem izdanju *Priručnika*: „Ova se kategorija odnosi na one pojedince čiji je seksualni interes prvenstveno usmjeren na osobe istoga spola i koji su u sukobu sa svojom seksualnom orijentacijom, koje ona smeta i koji je žele promijeniti. Ova dijagnostička kategorija razlikuje se od homoseksualnosti, koja sama po sebi ne predstavlja psihijatrijski poremećaj. Homoseksualnost je po sebi jedan oblik seksualnog ponašanja, poput drugih oblika seksualnog ponašanja, koji po sebi nije psihijatrijski poremećaj, i ona se u ovoj nomenklaturi ne nalazi na popisu mentalnih poremećaja.“

Pobjeda je posvemašnja. Poremećaj je nestao. Tretman niti je potreban niti je dobrodošao.

Godine 1975. i Američka se udruga psihologa pavela za psihijatrima. Na njezinoj internetskoj stranici sada piše da je „biti gay (homoseksualan) jednako zdravo kao i biti straight (heteroseksualan)“. Radna skupina Američke udruge psihologa o adekvatnim terapijskim odgovorima na seksualnu orijentaciju izjavila je 2009. da je „znanstvena činjenica“ da su „istospolna privlačnost, ponašanje i orijentacija same po sebi jednako normalne i pozitivne varijante ljudske seksualnosti.“ Problem je u tome što nema vjerodostojne znanosti koja bi tu tvrdnju potkrijepila!

Dr. Socarides, član Američke udruge psihijatara, toj je organizaciji uputio ovaj produljiv prigovor: „Izjavljujući da neko stanje nije stanje, skupina liječnika uklonila ga je s našega popisa ozbiljnih psiho-seksualnih poremećaja. To je tim neobičnije kada pomislimo da to uključuje samovoljno i posvemašnje nepoštovanje i odbacivanje ne samo stotina psihijatrijskih i psihoanalitičkih istraživanja i izvještaja nego i brojnih drugih proučavanja koje su tijekom posljednjih sedamdeset godina provodile skupine psihijatara, psihologa i odgovajatelja. Za psihoanalitičara to je psihijatrijska ludost. ... Tijekom godina koje su uslijedile, odluka Udruge psi-

hijatara poslužila je kao trojanski konj koji otvara vrata opsežnim psihološkim i društvenim promjenama u seksualnim običajima i navikama. Ta je odluka bila korištena u brojnim prigodama za razne svrhe s ciljem da se homoseksualnost normalizira i uzvisi na položaj nečega što se cijeni.“

Konačna žrtva homoseksualnosti postaje obitelj

Možda je najubitajčniju optužbu izrekao jedan od najprestižnijih predstavnika psihijatrijske struke, dr. Abram Kardiner, suosnivač prve škole za izobrazbu psihoanalitičara u SAD-u i bivši profesor psihijatrije na sveučilištu Columbia. On je napisao da „postoji epidemijski oblik homoseksualnosti koji se pojavljuje češće nego što je uobičajeno, uglavnom u vremenima društvene krize ili u malaksalim kulturama, kada razuzdanost i beskrajna permissivnost otupljuju bol zbog neprestane tjeskobe i podijeljenosti... Podupirati zahtjeve homoseksualaca i gledati na homoseksualnost kao na normalnu varijantu seksualnog ponašanja znači poricati društveno značenje homoseksualnosti. To znači podupirati elemente koji stvaraju podjele u društvu. To iznad svega znači raditi na štetu obitelji i uništavati njezinu funkciju kao posljednjeg mjesta u našem društvu gdje se još može negovati afektivnost. Homoseksualci ne mogu stvarati društvo niti ga mogu dugoročno održavati. U ime fiktivne slobode, homoseksualnost radi protiv kohezijskih elemenata u društvu. Ona tjera suprotan spol u sličnom smjeru. Nijedno društvo ne može dugoročno opstati ako je dijete zapostavljeno ili ako spolovi ratuju jedan protiv drugoga. ... Konačna žrtva homoseksualnosti postaje obitelj, što društvo može tolerirati samo u određenim granicama. Ako Američka udruga psihijatara jedan od simptoma društvene muke i nevolje smatra normalnim fenomenom, tada ... na sebe uzima odgovornost za pogoršavanje već postojećega kaosa.“

Homoseksualnost je disfunkcija koja se može ispraviti

Američka Nacionalna udruga za istraživanje i terapiju homoseksualnosti (NARTH), koja je počela s radom kada je Američka udruga psihijatara donijela odluku o skidanju homoseksualnosti s popisa bolesti, i dalje smatra da je homoseksualnost disfunkcija koja se može ispraviti.

Nemojmo se nikada umoriti prokazivati sada već institucionalizirane laži jer one neprimjetno, ali sustavno, uništavaju obitelj i cijelo društveno tkivo.

Uloga duhovnika na kršćanskom Istoku 1/5

Duhovnik je značajniji od svih knjiga na svijetu

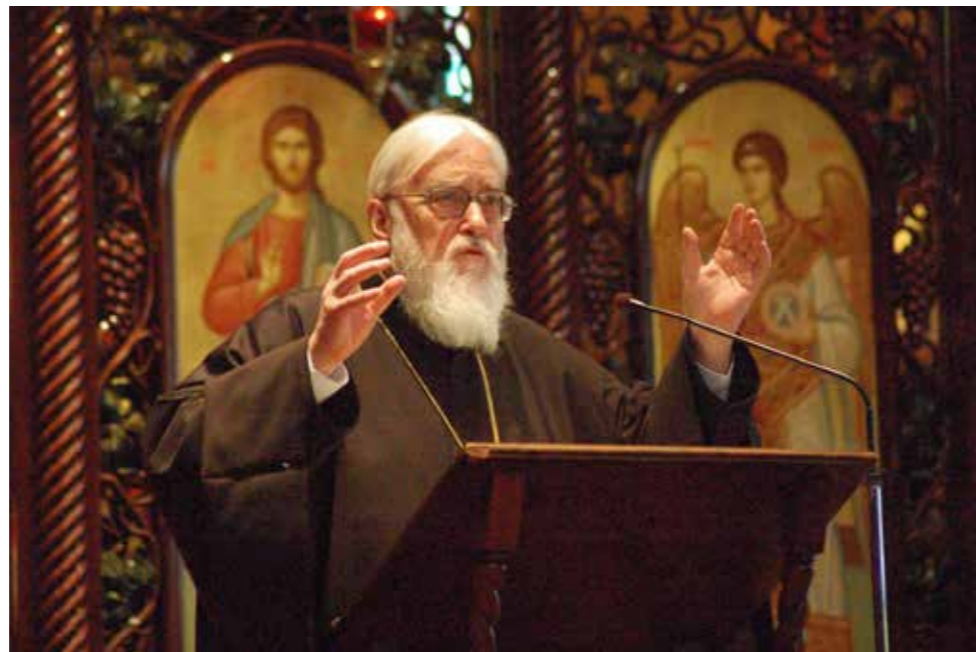
Kada se prvi put uspinjemo na neku planinu, trebali bismo slijediti utabane staze, a sa sobom bismo za suputnika i vodiča trebali povesti nekoga tko je tamo već bio i tko poznaje put. Upravo je to uloga „abbe“ ili duhovnoga oca koga Grci zovu *geron* ili *geronta*, a Rusi *starec*.

Biskup Kallistos Ware

Istočno kršćansko monaštvo već od samoga početka naglašava bitnost poslušnosti prema *geronu*. To je jasno vidljivo u izrjekama koje se pripisuje svetom Antunu Egipatskom: „Znam monahe koji su nakon mnogo truda zapali u ludilo jer su se uzdali u vlastita djela i nisu obraćali potrebnu pozornost zapovijedi koja kaže: 'Pitaj svoga oca, on će ti reći.' (Pnz 32, 7) Ako je moguće, monah bi svomu 'starcu' trebao prepustiti odluku o svakom koraku koji poduzima, o svakoj kapljici vode koju pije u svojoj čeliji, da ne bi pogriješio u onome što čini.“

Potreba za duhovnim vodstvom glavna je tema *Apostegma* ili *Izjeka pustinijskih otaca*. Starci su znali reći: „Ako vidiš mladoga monaha kako se svojom voljom penje u nebesa, uhvati ga za noge i baci ga na zemlju, za njegovo dobro... Ako se čovjek uzda u nekoga i posve mu se preda u poslušnosti, ne mora brinuti za Božje zapovijedi, nego samo svoju volju posve staviti u ruke svojega oca. Bit će besprijekoran pred Bogom, jer Bog od početnika ne traži ništa doli odricanja od samoga sebe putem poslušnosti.“

Lik *starca*, tako ključan u prvim naraštajima egipatskoga monaštva, u pravoslavlju do dana današnjega zadržao svoje puno značenje. „Jedna je stvar bitnija od svih knjiga i ideja“, piše u XIX. stoljeću ruski laik Slavofil Ivan Kirejevski. „Primjer *starca* pred kojim možeš izložiti sve svoje misli i koji ti može reći ne svoje više ili manje vrijedno privatno mišljenje, nego riječ svetih otaca. Bogu hvala, takvi *starci* još nisu nestali iz naše Rusije.“ Otac Aleksandar Elčaninov, ruski svećenik emigrant, piše u XX. stoljeću: „Njihovo polje djelovanja je neograničeno... Oni su nesumnjivo svetcima, narod ih prepoznaje kao

Inicijativa u pravilu ne dolazi od učitelja, nego od učenika: ljudi mu prilaze, traže savjet ili žele stalno živjeti pod njegovim vodstvom. On će ih u početku vjerojatno otprovati i reći neka potraže nekoga drugoga. S vremenom dolazi trenutak kada ih više ne otprovati, nego njihov dolazak prihvaća kao volju Božju.

takve. Osjećam da će u ovim tragičnim vremenima u našoj zemlji vjera preživjeti i ojačati upravo zahvaljujući njima.“

Duhovni vođa kao „karizmatički“ lik

Što nekome daje pravo djelovati kao duhovni vođa? Kako i tko mu daje ovlasti? Odgovor je jednostavan: *Starac* je bitno „karizmatički“ i proročki lik kojemu Duh Sveti neposred-

nim djelovanjem daje ovlaštenje za njegovo djelovanje. Duhovne vođe određuje Božja, a ne ljudska ruka. Oni su izraz Crkve kao „događaja“, a ne Crkve kao institucije. (Koristim izraz „karizmatički“ u ograničenu smislu koji mu obično daju suvremeni pisci. Ako ta riječ opisuje – kao što bi i trebala – nekoga tko je primio darove ili karizme Duha Svetoga, onda je svećenik koji je zaređen polaganjem

biskupovih ruku jednako „karizmatičan“ kao i onaj koji govori u jezicima.)

Čvrsta granična crta između proročkih i institucionalnih elemenata u životu Crkve ipak ne postoji; jedan izrasta iz drugoga i oni se međusobno prožimaju. Služba *starca*, koja je sama po sebi karizmatična, ima svoju jasno definiranu funkciju u institucionalnom okviru Crkve u odnosu na službu svećenika ispovjednika. U pravoslavnoj tradiciji pravo ispovijedanja ne dolazi automatski sa svećeničkim ređenjem. Da bi mogao djelovati kao ispovjednik, svećenik mora dobiti dopuštenje svojega biskupa. U grčkoj Crkvi to dopuštenje ima samo manji dio svećenstva. Iako je sakrament ispovijedi sigurno prikladna prigoda za duhovno usmjeravanje, služba *starca* ne može se izjednačiti sa službom ispovjednika. *Starac* daje savjete, ne samo u ispovijedi nego i u mnogim drugim prigodama. Osim toga, dok ispovjednik uvijek mora biti svećenik, *starac* može biti običan monah koji nije zaređen za svećenika. *Starac* može biti i laik. Službu *starca* može vršiti i monahinja ili laikinja, jer u pravoslavnoj tradiciji postoje ne samo duhovni oci nego i duhovne majke. *Starac*, bio on svećenik ili laik, često ima sposobnost spoznavanja duše i autoritet koji posjeduje malo koji svećenik ispovjednik.

Ako, dakle, duhovne oce i majke ne određuje nikakav službeni akt hijerarhije, kako oni onda počinju svoju službu? Događa se da postojeći *starac* odredi svojega nasljednika. Na taj se način u nekim monaškim središtima, kao primjerice u Optinu u XIX. stoljeću u Rusiji, uspostavila „apostolska sukcesija“ duhovnih učitelja. U drugim se slučajevima *starac* pojavljuje spontano, bez ikakva akta izvanjskoga dopuštenja. Elčaninov kaže da ih „narod prepoznaje“. U životu crkvene zajednice vjernicima – koji su istinski čuvari svete predaje – posta-

je jasno da neka osoba ima dar duhovnoga očinstva ili majčinstva. Tada, slobodno i neformalno, i drugi počinju dolaziti k njemu, ili njoj, po savjet i upute.

Napomenimo da inicijativa u pravilu ne dolazi od učitelja, nego od učenika. Bilo bi opasno i drsko kada bi netko u svom srcu ili drugima rekao: „Dođi i pokori mi se, ja sam *starac*, ja imam milost Duha Svetoga.“ Događa se upravo suprotno: bez ikakva poticaja dotične osobe drugi mu prilaze, traže savjet ili žele stalno živjeti pod njegovim vodstvom. On će ih u početku vjerojatno otprovati i reći neka potraže nekoga drugoga. S vremenom dolazi trenutak kada ih više ne otprovati, nego njihov dolazak prihvaća kao

Jedna je stvar bitnija od svih knjiga i ideja: primjer *starca* pred kojim možeš izložiti sve svoje misli i koji ti može reći ne svoje više ili manje vrijedno privatno mišljenje, nego riječ svetih otaca. Bogu hvala, takvi *starci* još nisu nestali.

volju Božju. Na taj način duhovna djeca čovjeku otkrivaju njegovo duhovno očinstvo.

Lik *geronta* ili *starca* ilustrira dvije međusobne razine na kojima postoji i funkcionira zemaljska Crkva. S jedne se strane nalazi izvanjska, službena i hijerarhijska razina sa zemljopisnom podjelom na biskupije i župe i velikim središtima kao što su Rim, Carigrad, Moskva i Canterbury, kao i „apostolska sukcesija“ biskupa. S druge je strane nuntarna, duhovna i „karizmatička“ razina kojoj *starci* prvenstveno pripadaju. Ovdje glavna središta većinom nisu velika metropolitanska sjedišta, nego neka udaljena samovališta u kojima blistaju rijetke osobe bogato obdarene duhovnim darovima. Većina *staraca* nije imala nikakav uzvišen položaj u formalnoj crkvenoj hijerarhiji, ali je domet jednog običnog svećenika monaha, poput svetoga Serafima Sarovskoga, nadilazio utjecaj svih patrijarha ili biskupa u pravoslavlju devetnaestoga stoljeća. Na taj način uz apostolsku sukcesiju u episkopatu postoji i apostolska sukcesija svetaca i nositelja Duha. Obje vrste sukcesije bitne su za funkcioniranje Tijela Kristova, a život Crkve na zemlji potpun je upravo zahvaljujući njihovom međusobnom prožimanju.

Obradila i prevela Lidija Paris

U sljedećim brojevima: Bijeg i povratak: kako se duhovnik priprema; Tri dara duhovnoga vođe; Poslušnost i sloboda; Kada nema duhovnika

Biskup Kallistos Ware rođen je u Engleskoj 1934. kao Timothy Ware. Školovao se na Oxfordu. Pravoslavnoj Crkvi pristupio je 1958. nakon čega je proveo dulje vrijeme u Grčkoj, u manastiru svetoga Ivana na Patmosu. Poznao je pravoslavlje koje se živi na Svetoj gori Ato-su i u Jeruzalemu. Za svećenika i monaha zaređen je 1966., kada je dobio ime Kallistos. Od 1966. do 2001. na Oxfordu je predavao pravoslavlje. Godine 1982. bio je posvećen za biskupa Diokleie i pomoćnoga biskupa pravoslavne nadbiskupije Tijatire i Velike Britanije.

Moj Bog i ja

Što ljudi kažu tko sam ja? Takav je upit Isus izrekao pred svojim učenicima. Oni su žurno odgovarali: Ivan Krstitelj, Ilija, jedan od proroka... No, kad Isus upita: „A vi, za koga me vi držite?“, odgovor bijaše otežan. Ipak, Petar prihvati i reče: Ti si Mesija! (Usp. Mk 7, 28-30)

fra Mario Knezović

Vrlo je bitno imati istinu o svome Bogu. Moj i tvoj Bog nije nešto, on je Netko. Bog je konkretna osoba, ne nešto daleko i nestvarno. On nije u oblacima. On je u tvome srcu. On se dokraja objavio po bogočovjeku Isusu Kristu. Kakve su naše slike i poimanja o Bogu? Često se zna dogoditi da želimo Boga po svojoj mjeri, a ne da Bog od nas stvara svoje djelo. Boga povremeno svedemo na sredstvo svojih potreba, planova i želja. Povremeno razočarano podižemo poglede u nebo s mislima kako je Bog zaboravio na nas jer nije učinio ono što smo htjeli da nam učini.

Prvi stupanj života s Bogom i u Bogu je dati mu svoju volju na raspolaganje. Gospa nam je tu uzor i suputnik. Ona čini ono što Bog hoće, a ne što ona želi. Stoga je Gospa i mogla izgovoriti svoj *fiat*. Kršćanski mislilac Dietrich Bonhoeffer u svojim posljednjim zapisima ističe stanje vjernika koje se oslikava kroz *otpor i predanje*. Mi se opiremo Bogu, ali istodobno tražimo njegovu intervenciju. Moglo bi se reći da Bogu stavljamo granice i sužujemo prostor djelovanja. Tako, zapravo, od Boga pravimo božanstvo ili idola nalik poganskim kumirima.

Gospa u Međugorju u svojim porukama želi da slijedimo Isusa. To znači u svemu. Tu nema izbora. Nasljedovanje nije deklarativan, nego životan čin i odluka. Ići Božjim stazama znači prihvatiti sve Božje, a ne svoje puteve i planove. Zato je prije svega bitno sebi reći istinu u kakvoga Boga vjerujem, što od Boga zapravo očekujem. I, konačno, je li moj Bog Bog Isusa Krista, kako jedna knjiga nosi naslov?

Foto Bani

Nutarnji mir i duhovna borba

Kršćanski život je borba, nemilosrdan rat. U *Poslanici Efežanima* sveti nas Pavao poziva da se obučemo u *bojnu opremu Božju* da bismo se mogli suprotstaviti *ne krvi i tijelu, nego Poglavarstvima, Vlastima, Vrhovnicima ovoga mračnog svijeta: zlim dusima koji borave u nebeskim prostorima* (Ef 6, 10-17).

o. Jacques Philippe, *Traži mir i idi za njim*

Svaki kršćanin mora biti svjestan da duhovni život nije poput mirnoga tijeka nekog monotonog života u kojemu se ništa ne događa, nego mjesto stalne, katkada bolne borbe koja će završiti tek našom smrću. To je borba protiv zla, protiv napasti, protiv grijeha koji je u nama. Ona je neizbježiva i treba ju shvatiti kao iznimno pozitivnu stvarnost jer „bez rata nema mira“ (sv. Katarina Sijenska), bez borbe nema pobjede. Kroz tu se borbu pročišćavamo, duhovno rastemo, učimo poznavati sebe i svoje slabosti kao i Boga i njegovo beskrajno milosrđe. Ta je borba mjesto našega preobraženja i naše proslave.

Duhovna borba kršćanina, pa bila ona i teška, nije očajnička borba nekoga tko se bori sam i naslijepo ne znajući ishod sukoba, nego borba onoga koji se bori s uvjerenjem da je pobjeda već dobivena zato što je Gospodin uskrsnuo: „*Nemoj plakati, pobijedio je Lav iz Judina plemena.*“ (Otk 5, 5)

Kršćanin se ne bori svojom snagom, nego snagom Gospodina koji mu kaže: „*Dosta ti je moja milost jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti.*“ (2 Kor 12, 9) Njegovo glavno oružje nije ni prirodna čvrstoća karaktera ni ljudska sposobnost, nego vjera i potpuno pripadanje Kristu po kojemu se u najgorim trenucima slijepim pouzdanjem predaje Onomu koji ga ne može napustiti. „*Sve mogu u onome koji mi daje snagu.*“ (Fil 4, 13) „*Gospodin mi je svjetlost i spasenje, koga da se bojim?*“ (Ps 27/26)

Kršćanin je pozvan „*u borbi protiv grijeha oduprijeti se do krvi*“ (Heb 12, 4) pa se katkada i žestoko bori, ali se bori mirna srca. Što mu je srce mirnije, to je borba učinkovitija jer mu upravo taj nutarnji mir omogućuje boriti se Božjom, a ne svojom snagom.

Nutarnji mir nije samo preduvjet duhovnoj borbi, nego i njezin predmet. Vrlo se često duhovna borba sastoji upravo u tome da se u bitci protiv neprijatelja, koji se trudi da nam ga otme, obrani mir srca.

Jedna od redovitih strategija đavla – koji se trudi udaljiti našu dušu od Boga i usporiti njezin duhovni rast – upravo je pokušaj oduzeti joj duhovni mir. Lorenzo Scupoli, jedan od velikih duhovnih naučite-

lja 16. stoljeća, kaže ovako: „*Đavao ne šteti truda da bi istjerao mir iz našega srca jer zna da Bog boravi u miru i da u miru čini velika djela.*“ U svakodnevnom se životu prečesto prevarimo jer bijemo pogrešnu bitku i slabo usmjerujemo svoje napore. Borimo se na terenu na koji nas đavao na profinjen način navede i na kojemu nas može pobijediti, umjesto da se borimo na pravom bojnopolju gdje smo, s Božjom milošću, uvijek sigurni u pobjedu. To je jedna od velikih tajni duhovne borbe: ne biti pogrešnu bitku, nego znati razlučiti gdje je stvarno bojno polje, protiv koga nam se valja boriti i kamo trebamo usmjeriti napore.

Mi, primjericice, mislimo da pobjeda u duhovnoj borbi znači da smo nadvladali sve mane, da nikad nismo popustili u napasti, da nemamo više nikakvih slabosti ni nedostataka. Na tom terenu posve sigurno gubimo! Tko od nas može tvrditi da nikada ne će pasti? To Bog od nas sasvim sigurno ne traži „*jer dobro zna kako smo sazdani, spominje se da smo prašina*“ (Ps 103/102).

Istinska duhovna borba ne sastoji se u traženju nepobjedivosti ili nepogrešivosti koje su ionako izvan našega dometa. Istinska duhovna borba je u tome da naučimo bez obeshrabrenja prihvatiti činjenicu da padamo, ona je u tome da ne izgubimo mir srca kada nam se dogodi da bijedno pokleknemo, u tome da se previše ne ražalostimo zbog svojim poraza i da znamo iskoristiti padove za još veći uzlet... To je uvijek moguće pod uvjetom da ne gubimo glavu i da ostanemo u miru...

Prvi cilj duhovne borbe nije, dakle, u tome da se uvijek postigne pobjeda (nad napastima, nad slabostima), nego da se u svim situacijama, čak i u slučaju poraza, ostane u miru. Samo tako možemo postići onaj drugi cilj: uklanjanje padova, mana, nesavršenosti, grijeha. Tu pobjedu moramo htjeti i željeti znajući da je ne ćemo postići svojim snagama. Nemojmo je pokušati ostvariti sada i odmah. Samo će Božja milost za nas postići pobjedu, ona milost čije će djelovanje biti to moćnije i brže, što ćemo više znati zadržati dušu u miru, predanju i povjerenju u nebeskoga Oca.

Događaji u mjestu Eisenberg an der Raab u Austriji

Eisenberg (Željezo) nalazi se na jugoistoku Austrije, u Gradišću, blizu granice s Mađarskom i Slovenijom. Tamo su se 1954. počela događati „ukazanja“ o kojima je Crkva već 1969. izrekla svoje konačno negativno mišljenje.

Odabrao fra Karlo Lovrić

Alojzija Lex, rođ. Klettner (1907. – 1984.) u brak je stupila s 22 godine i imala dvanaestero djece. Poslije jednoga vrlo teškoga poroda 1946. bila je na rubu smrti i ostala gotovo paralizirana. U to joj se vrijeme navodno ukazao Isus s križem na ramenima i trnovom krunom na glavi i rekao: „Slijedit ćeš me na putu moje muke.“

Godine 1947. njezin je suprug Johannes Klettner u vrtu vidio neku gospođu u bijelom svjetlu. To je trajalo nekoliko minuta. On je to prije svoje smrti priznao samo Alojziji.

Krajem 1954., Ana-Marija – najmlađa u obitelji Klettner rođena 1948. g. – u vrtu obiteljske kuće navodno je ugledala Blaženu Djevicu Mariju i Krista sva u krvi. Tvrdi da je nakon tog događaja imala još nekoliko „ukazanja“ na istom mjestu, u kući, u župnoj crkvi ili drugdje. Djevojčica je taj doživljaj ispričala svojoj okolini koja se zabrinula. Treba li to reći župniku? Jesu li to patološke halucinacije? Ili iluzija? Ili je to izmislila? A zašto bi izmišljala? Riječ je o vjerničkoj katoličkoj obitelji koja ne isključuje ni mogućnost đavolskog utjecaja.

U međuvremenu se Alojzijino zdravlje pogoršavalo i često je ostajala u krevetu. Dana 13. listopada 1955. navečer Alojzija je u vrtu, na istome mjestu na kojem je njezina kći navodno vidjela Blaženu Djevicu Mariju, i sama vidje-

la „bijelu svjetleću siluetu“. Alojzija je bila uvjerenjena u ono što je vidjela. Bila je sigurna da nije riječ ni o kakvoj optičkoj iluziji. Vjernici su se počeli okupljati u njihovoj obiteljskoj kući.

Križ na stablu i travnati križ

U Alojzijinu selu, koje je poslije II. svjetskog rata bilo pod sovjetskom okupacijom, nalazilo se stablo u obliku križa na kojem je visio Raspeti. Još od svršetka Prvoga svjetskoga rata to je mještanima bilo mjesto molitve i pobožnosti. Godine 1945. sovjetski su vojnici bili oštetili križ: tijelo je ostalo bez desne noge, a na liku Žalosne Gospe podno križa bili su tragovi brojnih metaka.

Jednoga dana godine 1956. Alojzija Lex pogledala je taj križ. Sva zburnjena vidjela je kako se povećava, a Isusov lik kao da oživljuje. Pogledala ga je i zamolila da ima samilosti prema njoj, njezinim grijesima i njezinoj obitelji. Tada Isus, kao da je bio ganut, uz osmijeh reče: „Tvoji grijesi i grijesi tvoje obitelji i tvojih umrlih roditelja oprosteni su.“ Zatim je vidjela Isusovo lice kako izgarava svijetle zrake poput sunca i molila ga da je uzme sa sobom. Isus nije ništa odgovorio, zatvorio je oči i smanjio se, a zatim iščeznuo s križem. Odmah poslije toga Alojzija je osjetila da je potpuno ozdravila. Nakon toliko godina gotovo potpune nepomičnosti sada se mogla kretati i osjetila je novu snagu. Pozvala je svoju rodbinu i ispričala što joj se dogodilo. Kad su je vidjeli zdravu, jedva su joj mogli povjerovati.

Zatim su se svi uputili u mjesnu crkvu udaljenu dva kilometra.

Dana 6. rujna 1956. Alojzija primjećuje da je u njezinu vrtu trava uvenula u obliku križa duga oko 120 cm. Budući da je često molila Gospu da donese mir u obitelj, vjerovala je da je ovo znak opomene za članove obitelji koji su usprkos čudesnu ozdravljenju još uvijek bili sumnjičavi. Travnata površina u obliku križa uporno je venula. To je mjesto ubrzo bilo ograđeno bodljikavom žicom, a mjesna je žandarmerija ispitivala fenomen. Stručnjaci su ispitivali uzorke terena, čak je i dekanat intervenirao istragom koja je zbog mađarskog ustanka 23. listopada. 1956. bila obustavljena. Trebao se organizirati sastanak na kojemu su svećenici i redovnici iz okolice trebali raspravljati o ovome fenomenu, ali je mjesni župnik Forsthofer, koji je bio drugoga mišljenja, odbio sjednicu. Taj je „travnati križ“ bio vidljiv sve do 1992.

U Alojzijinu selu 6. rujna procvjetalo stablo u obliku križa i na tom se mjestu opet počela moliti krunica. Dok je trava u obliku križa na Alojzijinoj livadi venula, drugi je križ cvjetao.

Alojzija Lex žarko je molila Isusa da se otkrije istina. I onda je čula unutarnji glas: „Bog je sišao na zemlju da preko svoga križa još jednom ponudi svoju ljubav i svoje milosrđe čovječanstvu.“

U studenome 1956. vidjela je sv. Martina u biskupskom odijelu kako stoji uz križ i gleda na istok. Blagoslivljavao je križem koji je držao u

rukama. Kada je nestao u noći, Alojzija je vidjela svjetlucanje na travnatom križu. Svjetla su se usmjeravala prema istoku. Ona je smatrala da je to „svjetlosna energija molitava“.

Početkom prosinca 1956. Ana-Marija Lex teško se razboljela. Tvrdi da joj se tada Gospa još jednom ukazala i zamolila je da se još jednom uputi do travnatoga križa. Donijeli su je na to mjesto i ona je ozdravila.

Mama Lex

Alojzija Lex postala je poznata pod imenom Mama Lex. Tako su je zvali mnogi koji su se utjecali njezinim molitvama. Sljedećih se godina posvetila molitvi kod travnatog križa.

Od 1957. nadalje Krist joj se navodno ukazivao u malim posvećenim hostijama. Za vrijeme svojih noćnih molitava kod križa osjećala je misteriozne glasove kojih se bojala. Zamolila je Gospu da joj to razjasni. Gospa joj se navodno ukazala 14. studenoga 1962. i rekla: „Ne boj se! Velika je tvoja žrtva jer ti se ne vjeruje. Prinesi tu žrtvu nebeskom Ocu!“ U to je vrijeme primila „poruke“ koje je prenijela crkvenim poglavarima.

Vjernici su počeli improvizirati hodočašća u kuću obitelji Lex. Alojzija je preko unutarnjega glasa počela dobivati brojne i vrlo precizne „poruke“: traži se molitva za duše u čistilištu, vjernost Papi i biskupima, daju se upozorenja protiv doktrinarnih pogrešaka i ideja „modernizma“ itd. „Poruke“ govore o zabunama u Crkvi i o tešku stanju u svijetu.

Godine 1964. započele su objave i poruke za narod Božji i rasprave s Crkvom. Dana 21. veljače Alojzija je vidjela svijetli križ na nebu i Gospu u bjelini. Vidjela je stol za sastanke oko kojega se veoma žustro raspravljalo. Odjednom je čula visok Gospin glas upućen osporavateljima: „Želim da ova pogodba bude zaključena odmah!“ Mnoge su „poruke“ bile protiv modernizma i progresivne teologije u vrijeme Sabora u Vatikanu.

Mistični fenomeni?

Na svetkovinu Isusova uzašašća (27. svibnja) Alojzija je imala viđenja velike tame na mjesecu i vidjela je velik pozlaćen svijetleći križ u obliku onoga na livadi. Iznenada je viđenja nestalo, a u Alojzijino se srce uvukao velik strah.

Dana 7. studenoga 1965. dok se nalazila blizu drvenoga kipa Srca Marijina u crkvi sv. Martina, bila je uronjena u razmatranje Gospine poruke koja joj je rekla: „I ovaj se puta igrate paklenom vatrom.“ Odjednom je vidjela da se vršci prstiju kipa crne kao da su zapaljeni. Odmah je pošla k župniku i ispričala sve što se dogodilo, a ovaj – bojeći se prijekove – ostrugao je nožem drvo i ustanovio da je bilo spaljeno i iznutra.

Sve do 20. siječnja 1966. Alojzija je primala Isusove poruke, a poslije je govorila samo s Gospom. Sve je to bilježila na listovima, listićima, bilježnicama pa čak i u molitvenicima. Sve je to napisala na književnom njemačkom jeziku koji inače nije govorila.

Godine 1965. Blažena Djeвица Marija navodno je Alojziji rekla da će „pasti željezna zavjesa“.

U veljači 1966. Alojzija je imala neobično iskustvo u crkvi u Einsiedelnu u Švicarskoj. Jedne večeri dok je tamo molila sa svojom rodbinom, a crkva bila gotovo prazna, Alojzija je kod zavjetnog oltara vidjela jednu časnu sestru u starinskoj nošnji. Pošla je prema njoj i časa joj je pružila neku knjižicu. Alojzija ju je stavila u džep. Tada su se naglo otvorila ulazna vrata i nahrupilo je mnoštvo šutljivih i propalih hodočasnika. Vodio ih je svećenik. Raspršili su se uzduž lađe i sve do kora. Za to je vrijeme Alojzija bila zabavljena paljenjem svijea. Kada se osvrnula prema lađi, nije bilo više nikoga: crkva je bila prazna kao i prije. Zapanjena, pitala je rodbinu jesu li što vidjeli, ali nitko nije vidio ništa. U džepu je našla knjižicu i uvjerala se da nije sanjala. Tekst u knjižici sadržavao je molitvu koju je Isus u jednom ukazanju naučio sv. Matildu. Bijaše to *Očenaš za duše u čistilištu*. Svaki put kad je sv. Matilda recitala ove molitve, vidjela je čete duša kako uzlaze na nebo. Poslije ove zgrade Mama Lex shvatila je da joj je zadaća pomagati dušama da iz čistilišta dođu u nebo.

Dana 5. studenog 1967. Gospa se navodno žalila što se još od Fatime (1917.) vjernici od nje odvrćaju.

Na svetkovinu svetoga Josipa, 19. ožujka 1968., u 14.30 h deseci svjedoka iz Beča, Graza i Salzburga tvrde da su vidjeli „čudo sa suncem“ i „ples sunca“ kao u Fatimi. Kažu da su vidjeli dvije sunčane crne lopte kako se

okreću u zraku dok su se boje mijenjale. To je trajalo oko jedan sat. Na kraju se na istoku nebo zatamnilo kao da se sprema oluja. To su „čudo“ posvjedočili mnogi. Uslijedila su obraćenja i čudesna ozdravljenja. Na tom je mjestu nekoliko godina poslije bio podignut kip Gospe Fatimske. Hodočasnici su navodno vidjeli kako ogrtač kipa mijenja boju i kako oči postaju žive.

Svećenik Hermann Wagner sva je događanja opisao u knjizi *Mistična iskustva*. Došao je u Eisenberg, uspostavio vezu s gospođom Lex i njezinom obitelji, ispitao svjedoke do u sitnice i zapisao ovo: „Poslije nekoliko mjeseci istraživanja i pošto sam saslušao inspektora žandarmerije u Neunherz - St. Martin, siguran sam da je križ čisti nadnaravni fenomen i naša je dužnost poslušati glasove i primljene poruke.“

Zabrana

Crkvene vlasti, koje su sve te događaje pratile izdaleka, konačno su odlučile intervenirati. Ordinarijat je 12. travnja 1969. izrekao negativan sud. Izrazio je i sumnje da se iz tih navodnih „ukazanja“ izvlači materijalna korist. Mjesni je biskup zabranio liturgijska slavlja u „vrtu ukazanja“ i zatražio od Alojzije da više ne širi „poruke“. „Vidjelica“ je bila tvrdoglava. Biskup ju je ekskomunicirao, a onda opet vratio u krilo Crkve.

Godine 1971. Alojzija je, već umorna i istrošena, u vrtu svoje kuće postavila Gospin kip. Neki svjedoci tvrde da su vidjeli kako Gospin plašt „mijenja boju“ i kako se njezine oči „pomiču“. Godine 1972. sagrađen je dom za hodočasnike. Sagrađila ga je „Udruga travnatoga križa“ iz Švicarske koja se raspala 2007. Alojzija je umrla 1984. Ostala je u sjećanju kao Mama Lex. Hodočašća se još uvijek odvijaju. Dolaze Austrijanci, Švicarci, Nijemci, Mađari i Slovenci.

► **Nastavak s 11. str.**

sovo, a ni obratno, da je Isusovo lice postalo Petrovo. Oni su bili različiti i ostaju različiti. Ne briše se jedno lice u korist drugoga. U susretu lica nijedno lice ne nestaje. Petar se susreće s Isusovim licem za koje Pavao kaže da je vidljiv lik – ikona – nevidljivoga Boga. Ljudsko je lice golo, učio nas je veliki filozof Emmanuel Levinas. Neobično je to da nam uvijek treba netko iznimno mudar kako bi nam pokazao što nam svaki dan stoji pred nosom. Od kada znamo za sebe, gledamo ljudska lica, a tako teško opažamo njihovu golotinju. Lice je dio tijela koji je uz ljudske ruke stalno gol. Otvoren. Kad kažem da je gol, onda mislim da je ljudsko lice ranjivo, izloženo, vidljivo. Na njemu se vidi što se događa u nutrini. Ljudsko je lice mjesto na kojem se pokazuje što stoji u meni.

Ljudsko lice, budući da je golo, govori. I kad ne izgovara nijednu riječ, govori. Na ljudskom licu možemo vidjeti je li žalosno, je li radosno, pogođeno, je li nekomu dosadno, je li zainteresiran. Čovjek ne mora reći ni jednu jedinu riječ, ali njegovo lice svejedno govori. Kad vidim nečije otvorene oči, vidim što se događa u njemu. Možemo bez riječi čitati ljudsko lice zato što je ono ranjivo, nezastičeno i zato što se to na njemu vidi. Kao što se vidi strah, stid, sramota, bol, radost. Nema emocije koja se ne bi oslikala na ljudskom licu. Dapače. Umijeće odnosa s drugim čovjekom licem u lice sastoji se upravo u tome da bez jedne riječi mogu očitati koje se emocije zrcale na njegovu licu. Mogu razumjeti kako je nekomu dok gleda u njegovu lice. To je iznimno bitna škola.

Ovdje uočavamo: Isus je znao čitati ljudsko lice. Mi nismo uvijek sigurni da to znamo, ali pretpostavka da uopće možemo čitati ljudsko lice je da ga vidimo, da imamo otvoren um, srce i duh, da nismo zarobljeni sobom, da se ne bavimo samo sobom, svojom mukom i svojim životom.

Zato je ovaj susret Isusa i Petra važan, značajan. U njemu nema puno riječi. U njemu samo Isus govori i to vrlo malo riječi. Govoriti ne znači govoriti o sebi. Isus ne govori Petru o sebi. Ne predstavlja se. Ne kaže mu tko je on. On Petru govori o njemu samome. Petru govori o Petru: tko je, što je, kakav je i što će biti. Govori ono što vidi. Mi znamo koliko je nama bitno kako nas, primjericice, vidi prijatelj. Uvijek iznova moramo čuti kako onaj koji mi je blizak vidi to što radim i to što jesam. Nama je ljudima potrebno čuti što misle ljudi koji su nam blizu, koji nas razumiju. Ali ni Petar ne govori o sebi. Petar ne govori ništa. Uočavamo da duboki ljudski odnosi ne moraju biti samo i jedino

ispunjeni govorom o sebi. Oni mogu biti duboki i u trenutku kad mi sami nismo središte našega govora. Malo riječi, ali velik i važan susret. Dubok susret preko pogleda.

Pa ipak, kad Isus Petru govori o njemu, govori i o sebi. Nitko ne može govoriti, a da ne govori i o sebi samom. Vi, da me i ne vidite, da me samo čujete i da ja ne kažem nijednu riječ o sebi, znate mnogo informacija o meni: kojeg sam spola, iz kojeg naroda dolazim, a ako ste pobliže upoznati s Hrvatima, čak i iz kojeg dijela Hrvatske, iz kojeg lokalnog govora. Možete procijeniti moje emocije. Puno toga govorimo sami o sebi a da ne kažemo nijednu jedinu riječ. Drugim riječima, tko god govori o bilo čemu, neizbježno govori i o samome sebi, posve neovisno o svojim nakanama. Čak i protiv svojih namjera da o sebi ništa ne kaže, čovjek se pokazuje i daje drugima do znanja tko je i kakav je. Čovjek je vidljiv i čovjek govori.

Susret koji mijenja

Ovaj susret Šimuna i Isusa je susret od vrlo malo riječi, ali koji u Ivanovu tekstu kao da je trajao cijeli dan. Dočim je Ivan u kratkoj rečenici opisao što Isus kaže Petru, odmah nastavlja s drugim danom, kao da kaže: ima značajnih, dubokih susreta koji jednostavno zbrišu vrijeme. U njima vrijeme proleti. Mi znamo da smo imali takvih susreta sa značajnim ljudima: sjeli smo, susreli se pogledom drugoga, ušli u razgovor i našli se u drugom danu. Proletjelo vrijeme! Takvi nas susreti obilježavaju. Iz njih izlazimo drukčiji. Promijenjeni! Sutradan Petar više nije isti kao toga jutra pri prvom susretu s Isusom. Petar će biti drukčiji. Isus kaže Šimunu da će biti stijena. Kefa će se

zvati. Ali mi znamo: dugo će vremena trebati proći dok Šimun postane stijenom. Isus mu je rekao da će biti stijena, ali on to nije postao u trenu kad mu je to Isus rekao. Trebat će mu dugo vremena, trebat će dug proces da on to stvarno i postane.

Što piše na ljudskom licu?

Ovdje je opisan početak odnosa između Isusa i Petra, ulazak u odnos pogledom i riječima i stvaranje odnosa koji će trajati doživотно. Uz to slutimo i još nešto važno: susreli su se Isus i Petar, ali je treći bio prisutan na nevidljiv način. Nebeski Otac. Emmanuel Levinas učio nas je promatrati dubinu ljudskoga lica i bio je duboko uvjeren da na svakom ljudskom licu, na golu, izloženu i ranjivu licu, stoji urezana nevidljiva, ali posve jasna zapovijed Božja i da je ona Božja prisutnost u ljudskim odnosima. Dočim pogledam ljudsko lice, na njemu stoji napisano: Ne ubij! Zabranjeno je ubiti drugoga čovjeka! Ja mogu ubiti drugoga, ali ne mogu ukloniti zabranu koju nisam ja stavio na ljudsko lice. Nju nije upisao drugi čovjek. Ona je urezana prisutnošću Svevišnjega, nevidljivoga Boga. Ne smiješ ubiti drugoga čovjeka! To je prva. Uz nju stoji i druga zapovijed, tumači nam Levinas, a to je: Nahrani me! To jest, ja sam odgovoran za život drugog čovjeka. Odgovoran sam za njegovu glad. Ja sam odgovoran i tu mi odgovornost nitko ne može ukloniti. U susretu Isusa i Šimuna uočavamo ovaj složen, širok, dubok susret u pogledu. To je tek prvi pogled Isusa i Petra. Oni su se pogledom susretali i na mnogo drukčijih načina. To ćemo još vidjeti.

(Nastavlja se)

Tjedni molitveni program
– zimski raspored
(od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje. Suradujte u *Glasniku mira*. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Propustili ste neke brojeve *Glasnika mira*?
Možete ih naći u pdf-formatu na službenoj internetskoj stranici Informativnog centra MIR Međugorje na adresi
<http://www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira>

Preporučite drugima
Glasnik mira.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina
Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552
e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Zoran Pervan

Rob Frye, Engleska / Irska

Podrijetlom sam iz Birminghama u Engleskoj, ali već 22 godine živim u Irskoj. Napola sam Talijan, mama mi je bila iz Venecije. Za Međugorje sam prvi put čuo 80-ih godina dok sam još predavao u Engleskoj, ali tada me nije zanimalo. Nakon što mi je 2004. godine žena umrla od raka, neki su mi ljudi iz župe rekli da bi bilo dobro da odem u Međugorje. Ja sam pak stalno ponavljao da to nije za mene. Jedne noći otišao spavati misleći o Međugorju i sljedeće sam se jutro naglo probudio i osjetio da moram doći ovamo. Porazgovarao sam s jednim bračnim parom koji je bio u Međugorju. Dali su mi neke kontakte i dva tjedna poslije sjedio sam u zrakoplovu. Ovdje sam proveo tjedan dana, imao divno iskustvo i vratio se za šest tjedana. Nakon toga vraćam se svake godine.

Mislim da sada uživam više nego prije, napose kada vidim radost ovih ljudi koji rastu i razvijaju se. Ne znaju što očekivati, ali se vrate kući potpuno preobraženi. Nikada ne ću zaboraviti riječi jednoga svećenika: „Kada se vratite doma, ne galamite o tome kako ste se divno proveli.“

Doduše, djeca su mi rekla da sam nakon prvog povratka kući iz Međugorja o svemu pričao dva sata besprekidno. Ja se toga ne sjećam, to je jednostavno izlazilo iz mene. Nitko od njih još nije bio ovdje, ali sam siguran da će jednom doći, a ja ću se vraćati dokle god budem mogao i pokušat ću nagovoriti što više ljudi da dođu. Mislim da na ljude više utječe promjena koju vide na tebi od bilo kakva nagovaranja. Tako postupaj Gospa, nježno i mirno, što je najučinkovitije.

Kod nas je Međugorje jako popularno, no još uvijek ima onih koji ne mogu prihvatiti da se ovdje doista nešto događa. Ja im kažem da im ja to ne mogu objasniti, da moraju sami iskusiti. Treba iskusiti ovaj mir i ovo ozračje. Ovdje nije čudno vidjeti nekoga kako kleči i plače. Takav sam bio i ja kada sam prvi put došao, i nije me bilo sram. Ljudi iz svih krajeva svijeta ovdje su iz samo jednoga razloga i svi imaju isti cilj, jer smo svi na istom putovanju. Naša nas Majka gleda i daje nam mir i svoju divnu, neopisivu nježnost. Koliko će to trajati kada se vratite kući ovisi o vama, ali morate to iskusiti i vidjet ćete razliku. Svi s kojima sam razgovarao i koje sam doveo ovamo, rekli su da ih je Međugorje promijenilo.

Želite li bolje upoznati
međugorsku duhovnost?
Pročitajte!

